

بھونڈاوا

غھونہ

شپر نمل محمد عارف غروال

بمونه

او

خمنه

خبرنيل محمد عارف غروال

کال ۱۳۶۷ هـ.ش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجمع علمی و ادبی
مجمع علمی و ادبی

د کتاب مشخصات:

د کتاب نوم: بمونه او غمونه

مؤلف: خېرنل محمد عارف غروال

خطاط: سید قاسم چکنوری

خپرونکی: د افغانستان ملي اسلامي محاذ

د پښتې طرحه: تورن قربان شاه

د چاپ شمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

د چاپ کال: ۱۳۶۷

اهداء

د افغانستان د مسلمان ملت قهرمانو غاړيانو او
مجاهدينو، د افغانستان د قهرمان ملت د لكونو شهيدانو
پاكو سړو وځړنو او د اسلامي افغانستان لكونو يتيمانو، كونه
بوره او وډارو ته يې د غمجن زړه د تاثراتو د يوې دالمې
په توگه وړاندې كوم.

په جینوا کې یې تقدیر شوک بدلولای نه شي
موزیلا پخوا د سر بښندې فیصله کړې ده
د بل په خوښه فیصله چې شوک منلای نه شي
وینې مله شونډه چې فوټ له منځه وړلای نه شي

بسم الله الرحمن الرحيم

شعر و ادب و ادبیات

وکی

دگران هېواد د یو دین دوسته او وطن دوست شاعر
محمد عارف غروال د هغه اشعارو مجموعه چې نوموړي له ۱۲ لمريز
کال مخه را پدې خوا زموږ د مسلمان او غیرتمن ملت د مقدس جهاد
په اوبزو کې ویلي او لیکلي دي نرما مخې ته پرته ده .
څرنگه چې لیکوال د شعر او لیکواله اوبزه سابقه لري او دین داسې
نامتو او پېژندل شوي شاعر په شعرونو څه لیکل نرما په شان
دیو غیو فني او عامې سړي ، چې د شعر او فن په پوله هڅه نه وي
تیر شوی ، له وسه کله پوره ده . دا کار د فنکارانو دې او د لیک
د استادانو . چې د کتاب د چاپ کېدو وروسته به یې لیکني
پرې وکړي ، تقریبونه او کړنې پرې ولکي .
زه به د یو شمېر ناست او صحافي په حیث دخپلې وظیفې او

مسلك په اړه دخپل درك اوتحليل په رڼا كې يوه ډېره لنډه
ليكنه پرې وكړم په دې ډول چې :

شاعر د يو ژور درد اوسونڅخه دى . دغه درد هم د هغې
ژورې مينې په نتيجه كې چې دخپل وطن او خلكو سره يې لري دته
پيدا شوې دى . په تېره بيا هغه وخت چې لس كاله دغه دروس
كومونستي پرمختو زموږ د مسلمان ولس په سياسي واك گټه او چاره
اوبيا د روسانو د لوڅ او بربنده تيرې په نتيجه كې مهاجرت ته مجبور
شو ، د دغه درد اوسونكې نورې هر ژبغړاندې شوې . دغه
درد او دغه سونه غربت خپلې او جلا وطن شاعر دې ته مجبور كړ چې
خپله توله هستي دخپل گران ، خوږه او جنت نشان وطن لپاره
وقف كړي . شاعر هم دغه مطلب دخپلو احساساتو په څپو كې
اظهاروي په دې ډول چې :

زه د گران وطن په پاكي مينه خپل ژوندون كړم
خكه مې د گران افغانستان لمنه ونيوه

هسې خوهر د غروال شاعري په عمومي توگه د وطن دوستۍ
او ولس دوستۍ په مينه مسته شاعري وه چې زموږ د گران

هېواد دشعراوهز سندرېزه فضايې ښکلې اوخوندور کړې
 و. خود مهاجرت په وخت کې يې لکه ټنگه چې دغه مينه منو
 چنده زياته شوه، ورسره جوخت يې غمونه او دردونه هم خرچنده
 زيات شول. همدا سبب دی چې د شاعر دغه شعرونه د هغو
 لويو غمونو او ژورو دردونو ښکاروندي دي چې د شاعر زړه د-
 هغوی انگار داغلي او پوله پوله گرځېدلی دی. داسې دردونو-
 احساس يوازې هغه څوک کولی شي چې د غروال په شان په شته وطن
 کې بې وطنه شوی وي. دا شعرونه په حقيقت کې د شاعر د زړه
 تناکې دي. د هغه زړه تناکې چې د غربت او جلا وطنۍ په سکرو تو
 داغلي او تناکې شوي وي. او د هغه ټول او مجروح زړه خواب دی
 چې د کمونستي استبداد د ستم په غشو لگيدلی دی. دی خپل
 دغه سوزناک درد، دغه د پردیسي او محروميت درد په خپل شعر کې
 کې داسې څرگندوي:

مسافر پروت يم په بل وطن کې
 ښکلوته خوند کړي په خپل چن کې
 شروندمې په يادو د خپل وطن د مے
 داسې وطن به په ځنکندن کې

يا دا چې :

باغ - بوستان شته خو بلبلا نو خنی کدو کره

نرماد پلار نیکه به بن نراغ او نرغن پاتی شو

غروال خپل شعر او ادب دخپلو خلکو او خپلې ټولنې - ټولنیز ژوند ته وقف کړی او په دې نظر دی چې ادب د ژوند تصویر دی. نو ځکه د نوموړي د شعرونو دغه مجموعه هم نړیون د مسلمان او جنگیالي اولس د سیاسي او اجتماعي ژوندانه دهغو بېلو بېلو اړخونو انځورگره ده، چې د لسو کالو راپدېخوا د روس د کمونستي تیوري او استبداد په مقابل کې نړیون د مجاهد او جنگیالي اولس د دې دریغ مقاومت او قربانیو څخه اغیزمن دی.

په یوه بې دفاع او کوچني او په اقتصادي لحاظ وروسته پاتې خوله ایمان او عقېدې څخه برخمن ولس، د نړۍ له لوی مادي او پوځي ځواک له خوا د تحمیل شوی خونړي جنگ په نتیجه کې هره ودخ وینځ بهیږي، کلي او کورونه نړیږي، ښارونه وړانږي، باغونه سرخېږي او بالاخره وطن و یجاړیږي. د دغو وینو، د دغو مرګونو او د دغې و یجاړتیا ننداره هر څوک کوي خو د شاعر دید بیل دی او احساس یې بېل. او که نه نو د غروال په دې شعرونو کې ولولئ:

له سروسترگو مې داوښکورد روان دی
سور په وینو مې نرنگران افغانستان دی
قربانېزما د قمار نه منظوری پری ؟
که لا پاتې راته وخت د امتحان دی

یاد ابل شعر :

چې بې سواله بې حوابه و یچار پری
دا بې هیلي بې اسرې مسکن د چادی ؟
چې هر کافي د شهید په وینو رنګ دی
د غاتولو په شان سور مدفن د چادی ؟

په دې خو به ټول سره متفق یو چې د افغان جنګیالی او بریال
ولس د لس کلن جهاد په اوږدو کې د پښتو ژبې شعر او ادب یوه لویه
غنا خپله کړې ده. ځانګړی لودی یې پیدا کړی دی او
د روسی میر څمنو په وړاندې یې د مومنو او وطن دو ستو پر ګڼو په
را پارولو او پاڅولو کې ارزښتناکه ونډه درلودلې ده. که څه
هر حاسي ادبیاتو له هغو لومړیو پیریو څخه په پښتو ژبه کې
سراج درلود او د پیریو په پوړیو کې یې د زمانې له غوښتلو سره سر

خپل رسالت تر سره کړې دی خو درواغو جهادي ادبياتو روح
دېر غني لوبښتلی، هدف يې سپين او سپينځلی او د مبارزې حرکت
يې ډېر تيره ده .

د غروال پدې مجسمه کې هر زيات شعرونه حاسي شعرونه دي
چې شاعر د هغوی زياته برخه په هېواد کې دننه د جهاد په مقدسو
سنگرونو او جهاد د يې مرکزونو کې ليکلې ده او هر دوهمه وال
عادت شا په دارال هجرت (صوبه سرحد پاکستان) کې . چې يو
وړه نمونه يې د لته لوستونکو ته وړاندې کول :

نارې سړې دي غرو د پککتيا کې
د بر يې غږ دی په هر خورا کې
د بېمن د تېښتې لورې ورک کړې
خو انان ترې تاو دي په پککتيا کې

شاعر زموږ د دين او وطن غليم - زموږ د خلکو او داسې غليم
له نښې دي پېژني . نه يوازې ظاهرې بلکې د هغه باطن هم پېژني . د
هغه د پراختيا غوښتنې او جهان نېرې هڅې يې د سر په منځو
ليدلي او درک کړي دي . د هغه بې جسمه او سفاک غېږ لورې

بيخي وځته لوڅه او برېښه شويده . هغه غليم چې لاس په شان د خورو
لاسونو - هېوادونو ته ورننوي او بيا په لوت او تالان پيل کوي .
دغه غل اوس زموږ د هېواد د مبارزو لاس په منځ کې راگير دی او د
تيبتي لودي ترې وړک شوی دی . شاعر د بشریت د دغه مسکو
د بنسټ په بار کې خپل شاعرانه اظهار داسې کوي :

د پري په لور روان يېر پر مخ دوام
راځکړ کړی مې نن بيا نړيوال غل کې
غواړي نور ملکونه هر پکې جليل کړي

دغه اور چې نن زما په خونه بل دی

نرمونين په گران او خواږه هېواد باندې د شمل خونړيو اوتبا
کړونکو طوفانونو د سرو پولادو داسې بله ودرولې چې د دې
جنت نشان وطن و دان کلي يې په جگندوالو بدل کړل . شنو او حسو
باغونه يې وسوځول او په سلگونو زره افغانان يې د خپلو شهيدانو
په غبرغسې او داغدارو کړل . دغو سوځونو، ډنگونو او وژنو
او بې نظيرۍ - ستمونو د افغان لاس سره دوست او ملګر
د هېت ته ستړي صدمه ورسوله . هغه د هېت چې د نننۍ
بشري تلپاتې لارې لار او ضروري ځانګړې کړې . دا هېر د
کمرښتي اتحاد د تسلط برکت و چې د مينې او محبت په

حای یې د خلکو په زړونو کې د کینې، عداوت او غیچ
 اخیستې تخمونه وکړل. غروال هر دیو ولسي او وطن
 دوست شاعر په حیث دخپل مسلمان او بې دفاع ولس په
 بد بختیو او ناخوالو سخت خوږیدلی او کړېدلی دی. او
 د دغو دین د بنسټونو او ولس د بنسټونو په وړاندې یې د غیچ
 اخیستې ژور احساسات را پارېدلي دي چې انعکاس یې
 په شعر کې هر لیدل کېږي.

سبامې نیت دی چې د دوی کورنۍ وځوم
 خیر دی که نن زما کورونو باندې اور پورې کاش

زه د افغانستان د ملي اسلامي عیاذ د نشر اتو د
 مسئول په حیث دخپل دین، وطن او ولس په هکله د -
 محمد عارف غروال شاعرانه احساسات ستایم او د شعر
 فن ته یې د قدر په سترګه ګورم. حکم چې ما په هغه
 کې د شاعر د ژورو دردونو او انقلابي ولولو انعکاس
 موندلی او له دې کبله مې ورته د تېجې زړه خوناب ویلی
 دی.

د دې ادارې له پاره د وياړځای دی چې د یو داسې
ادبي اثر په چاپ او خپرولو یې لاس پورې کړی دی او
لوی خدای (ج)، دې موږ ته توفیق راکړي چې د قلمي
جهاد پدې برخه کې دې ته وده ورکړو چې موږ هم پورته
کړو. **وَاللّٰهُ اَعْلَمُ**

تورالي ځاځي

د نشراتو لوی مدیر

مادسلو دی لوژا ادا خانستان په هیله
سکره حق پرې په خپلو پکې وینو پکې
په خپل وطن کې حاکمیت د پکې ملان په هیله

لومړنۍ خبرې

ژوند د لوړو او شورو د وهلو او دستونزو او مشکلاتو په مقابل کې د مقاومت او مقابلي نوم دی، انسان چې په کوم محیط او کومه ټولنه کې ژوند کوي له ښه او بد څخه متاثر کېږي د خپلې ټولنې د وگړو په خوښه خوشالۍ کې او په خپګان کې په ضرورت څخه کیږي، په یوه ټولنه کې هر ډول وگړي ژوند کوي ځینې داسې وي چې د ټولنې د استوګنې د پرلږن تاثر او خپګان په مقابل کې هر خپل احساسات نه شي کنټرولولای او د خپلې ټولنې د هر وگړي غم او خپګان شخصاً د ځان غم او خپګان ګڼي.

شاعر اولیکوال د خپلې ټولنې او چاپیریال د پیښو او حوادثو د انځورګر په توګه داسې حساس زړه او نازک احساس درلودونکی دی چې خپل احساسات تر کنټرول لاندې نه شي راوستلای، هغه څه انځوروي چې دده د ژوند د محیط په چاپیریال کې پیښېږي.

د افغانستان د لس کلن جهاد په اوږدو کې زموږ د مسلمانان او مجاهد ملت په ګوت ګوت کې د وسله وال مقدس جهاد تر څنګ

فرهنگي سنگر هر تود و سائل شو اوپه دي موده کي يونزيات
شمير داسي وينا وال ارميخ ته شول چي رهيتيا هر نرمويز د
را تلونکي تاريخ د وياړ سبب کيدای شي او نرمويز د دغو
وينا والو او د قلم د خاوندانو د هلو ځلو برکت و چي نرمويز د
مقدس جهاد دغه اړخ خورا پياوړی او غني شو.

که څه هم نه ځان د ځوان هيواد د ټولو شاعرانو او -
ليکوالو په ډله کي ډېر کوچنی بولم، خو څه چي مې ليکلی دي
هغه د خپل اسلامي احساس په توگه خپل مجاهد ملت ته وړاندې
کوم او په دې وياړم چي د جهاد په دې موده کي مې دا دوه
جهادي اثر دی چي د اشعارو د مجموعې په توگه يې چاپ
ته سپارم چي البته زما لومړي اش د ويښو د فولرو په نوم
پخوا چاپ شوي او دغه مجموعه د « بيمون او غمونو » تر سرخط
لاندي د درندو لوستونکو مخي ته پرته ده، البته که کومه
ادبي ښمگرتيا ولري ما به ونځني. په پای کي د دغې مجموعې
د خطاطي په چارو کي چي گران مجاهد وروڼه سيد قاسم چکنوري کومې
هلو ځلې کړي دي زما دنيا تي قدر دالنه وړ دي او په دې
ترگه دغه مجاهد وروڼه د جهاد په چارو کي دنيا ت برياليتوب
هيله کوم او د لوی خدای (ج) له حضوره څخه زيات

اجر ورته غولهر، دگران افغانستان د بشپړه خپلواکۍ -
او په خپلواک افغانستان کې د قوم مسلمان ملت په خوښه د
اسلامي نظام د تېنګیدو په هیله .

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ

خبرپنمل محمد عارف غروال

۱۔ رنگ الپنڊ ۽ ڀڄڻ، ڏانهن لنگه ڏانهن، ڏانهن لنگه ڏانهن ۽ ڀڄڻ
۲. سڀني ۽ ڀڄڻ ڏانهن لنگه ڏانهن، ڏانهن لنگه ڏانهن ۽ ڀڄڻ
۳. ڀڄڻ ڏانهن لنگه ڏانهن، ڏانهن لنگه ڏانهن ۽ ڀڄڻ

رنگ الپنڊ

ڀڄڻ ڏانهن لنگه ڏانهن

د وطن باده په زخمي زړه مله مونه کېږده
د مسافرو په وطن کې قدمونه کېږده
راوړه وطن نه درد منو پيغامونه راوړه
د بې دردانو په سينو باندې زخمو نه کېږده

خدايه

خدايه ستا په نوم پيل كړې مې جهاد دی

د نړۍ هر مخ افتنې دي هلو فساد دی

نړۍ ته که مړ شوم خورا ژوندې ابدې دی

په دې لار کې سربازل نر مامراد دی

په دې لار کې ته مدد راسره وکړه

تاته ژارمه او تاته مې فریاد دی

غلامې د کفر که قبلوی شوم

پیدا کړې تلانسان خدايه آنرا د مې

سړې ولایې د آنرا د ژوندون له پاره

آنرا دې دافسانې ژوندون بنیاد دی

ستار بښتینې بندکان نن د قمار دې

پرې راغلی چې د سره ککړن حیات دی

حق پر کفر غلبه جوړې غسرواله

پوره شوی ستاد هیلو اوس معیاد دی

۱۳۶۷/۲/۱۴ بهاري کالوني

مبارک مولود ^{سَلَامٌ} ﷺ

داستاپه مینه به خپل سرکره قربا رسول !
 ستاله نامه نه صدقه شه تولا جهان رسول !

—

زما دزه مینه یو ده بدلیدی نه شي
 مینه مې اور نه هر توده شریدلې نه شي
 داهغه مینه ده چې لودی بدلولې نه شي
 داهغه مینه ده چې بله خایولې نه شي

ما په دې مینه ازما یلی دی خپل خا رسول !
 ستاله نامه نه صدقه شه تولا جهان رسول !

ستا مینه خه ده د لوی خدای د بندگه مینه ده
 د امینه، مینه د انسان د آزادی مینه ده
 د امینه خپلوکې د مینې او وروړی مینه ده
 د حق په لار کې د خپل سر د قربا مینه ده

داستاپه مینه شول پیدا خکمه آسمان رسول !
 ستاله نامه نه صدقه شه تولا جهان رسول !

تا په تورتم کې د ژوندون د یوه روښانه کړله
تا کړلېچونو کې د یون لار آسانه کړله
تا د جبارو، مستکبرو مافیه وړانګه کړله
تا په شغلو د وحدانیت نړۍ روښانه کړله

د ژوند بهیر دې کړ په سمه لار روښانه کړه !

ستاله نامه نه صدقه شه ټول جهان رسوله !

ستا مبارک مولود په ژوند کې سترېدلون راوستو
خود وروته یې وحدت او پیوستون راوستو
له شقاوت او سرکشۍ نه یې بیلتون راوستو
د حق په مینه یې له حق سره شتون راوستو

تیاره کوټونه شول د حق په لمر روښانه کړه !

ستاله نامه نه صدقه شه ټول جهان رسوله !

د خداي بند د بندگان، بندي پرېښوده
آزاد انسان د انسانانو غلامی پرېښوده
انسان د حق په لور د یو بل تباهی پرېښود
د نیا تورتم او تاریکی د ظلماني پرېښوده

په انسانانو جسم و شو د زندان رسوله !

ستاله نامه نه صدقه شه ټول جهان رسوله !

خو :

نن یوځل بیا انسان انسان باندې ظلمونه کوي
وحشي انسان له حق منکې دې وحشتونه سکري

امن ، سکون له منځه تللی دی جنګونه کوي

د حکمونو پیرولان ، جنايتونه کوي

مقابلي ته دې ولاړ ستا پيروان رسول له ؟ !

ستاله نامه نه صدقه شه ټول جهان رسول له ؟ !

هر دسي وحشیانو د نړۍ د ښکېل تکل کړی دی

دې ملحدانو د نړۍ په مخ اوږل سکري دی

دغو خرسانو د ژوندون پر ضد عمل کړی دی

لویو پښت لویشت ځکه یې د ظلم جوړغوبل کړی دی

هدف یې دادی چې نابردکړي انسانان رسول له ؟ !

ستاله نامه نه صدقه شه ټول جهان رسول له ؟ !

د دې وحشت مقابلي ته افغانان ولاړ دي

که وسله نلري ، چورتینګ پخپل ایمان ولاړي

د خدای په مینه د جنت په ستر اریان ولاړ دي

د سړي او ملي د قرباني په سپین میلان ولاړ دي

هر مجاهدي دی د بدر پهلوان رسول له ؟ !

ستاله نامه نه صدقه شه ټول جهان رسول له ؟ !

1. 1. The first part of the paper is devoted to a discussion of the
 2. 2. various methods of determining the critical temperature of a
 3. 3. liquid, and the results of these methods are compared with the
 4. 4. experimental data.
 5. 5. The second part of the paper is devoted to a discussion of the
 6. 6. various methods of determining the critical pressure of a
 7. 7. liquid, and the results of these methods are compared with the
 8. 8. experimental data.
 9. 9. The third part of the paper is devoted to a discussion of the
 10. 10. various methods of determining the critical volume of a
 11. 11. liquid, and the results of these methods are compared with the
 12. 12. experimental data.
 13. 13. The fourth part of the paper is devoted to a discussion of the
 14. 14. various methods of determining the critical density of a
 15. 15. liquid, and the results of these methods are compared with the
 16. 16. experimental data.
 17. 17. The fifth part of the paper is devoted to a discussion of the
 18. 18. various methods of determining the critical surface tension of a
 19. 19. liquid, and the results of these methods are compared with the
 20. 20. experimental data.
 21. 21. The sixth part of the paper is devoted to a discussion of the
 22. 22. various methods of determining the critical viscosity of a
 23. 23. liquid, and the results of these methods are compared with the
 24. 24. experimental data.
 25. 25. The seventh part of the paper is devoted to a discussion of the
 26. 26. various methods of determining the critical refractive index of a
 27. 27. liquid, and the results of these methods are compared with the
 28. 28. experimental data.
 29. 29. The eighth part of the paper is devoted to a discussion of the
 30. 30. various methods of determining the critical dielectric constant of a
 31. 31. liquid, and the results of these methods are compared with the
 32. 32. experimental data.
 33. 33. The ninth part of the paper is devoted to a discussion of the
 34. 34. various methods of determining the critical magnetic susceptibility of a
 35. 35. liquid, and the results of these methods are compared with the
 36. 36. experimental data.
 37. 37. The tenth part of the paper is devoted to a discussion of the
 38. 38. various methods of determining the critical thermal conductivity of a
 39. 39. liquid, and the results of these methods are compared with the
 40. 40. experimental data.
 41. 41. The eleventh part of the paper is devoted to a discussion of the
 42. 42. various methods of determining the critical electrical conductivity of a
 43. 43. liquid, and the results of these methods are compared with the
 44. 44. experimental data.
 45. 45. The twelfth part of the paper is devoted to a discussion of the
 46. 46. various methods of determining the critical speed of sound of a
 47. 47. liquid, and the results of these methods are compared with the
 48. 48. experimental data.
 49. 49. The thirteenth part of the paper is devoted to a discussion of the
 50. 50. various methods of determining the critical compressibility of a
 51. 51. liquid, and the results of these methods are compared with the
 52. 52. experimental data.
 53. 53. The fourteenth part of the paper is devoted to a discussion of the
 54. 54. various methods of determining the critical expansion coefficient of a
 55. 55. liquid, and the results of these methods are compared with the
 56. 56. experimental data.
 57. 57. The fifteenth part of the paper is devoted to a discussion of the
 58. 58. various methods of determining the critical thermal expansion coefficient of a
 59. 59. liquid, and the results of these methods are compared with the
 60. 60. experimental data.
 61. 61. The sixteenth part of the paper is devoted to a discussion of the
 62. 62. various methods of determining the critical thermal conductivity of a
 63. 63. liquid, and the results of these methods are compared with the
 64. 64. experimental data.
 65. 65. The seventeenth part of the paper is devoted to a discussion of the
 66. 66. various methods of determining the critical electrical conductivity of a
 67. 67. liquid, and the results of these methods are compared with the
 68. 68. experimental data.
 69. 69. The eighteenth part of the paper is devoted to a discussion of the
 70. 70. various methods of determining the critical speed of sound of a
 71. 71. liquid, and the results of these methods are compared with the
 72. 72. experimental data.
 73. 73. The nineteenth part of the paper is devoted to a discussion of the
 74. 74. various methods of determining the critical compressibility of a
 75. 75. liquid, and the results of these methods are compared with the
 76. 76. experimental data.
 77. 77. The twentieth part of the paper is devoted to a discussion of the
 78. 78. various methods of determining the critical expansion coefficient of a
 79. 79. liquid, and the results of these methods are compared with the
 80. 80. experimental data.
 81. 81. The twenty-first part of the paper is devoted to a discussion of the
 82. 82. various methods of determining the critical thermal expansion coefficient of a
 83. 83. liquid, and the results of these methods are compared with the
 84. 84. experimental data.
 85. 85. The twenty-second part of the paper is devoted to a discussion of the
 86. 86. various methods of determining the critical thermal conductivity of a
 87. 87. liquid, and the results of these methods are compared with the
 88. 88. experimental data.
 89. 89. The twenty-third part of the paper is devoted to a discussion of the
 90. 90. various methods of determining the critical electrical conductivity of a
 91. 91. liquid, and the results of these methods are compared with the
 92. 92. experimental data.
 93. 93. The twenty-fourth part of the paper is devoted to a discussion of the
 94. 94. various methods of determining the critical speed of sound of a
 95. 95. liquid, and the results of these methods are compared with the
 96. 96. experimental data.
 97. 97. The twenty-fifth part of the paper is devoted to a discussion of the
 98. 98. various methods of determining the critical compressibility of a
 99. 99. liquid, and the results of these methods are compared with the
 100. 100. experimental data.

من مکتوبات حضرت مولانا ابوالکلام آزاد

د بشریت لاسنود بڼه وړاند

مجلسه ۱۳۴۳

دخپلواک ژوندون نسیمه اړچلیر اړچلیر

داسلام د آسمان لمنه راځليږه راځليږه

پہ امت دی تونہ شپہ پری وری پی سر اوروہ

انسانیت کے بارے میں مرگ اور شوبلہ دہ ویروہ

نن هغوی په ویر پراته دي چې په نوښتي قربانيږي

خپل وطن کترېنه پاتې پرې شول دک پرې ملکونه

خدای نه داتمنواو کره (په امتحان و سرزمینه)

داسلام دآسمان لمره راڅلینه راڅلینه

ستاد دین دہلی شمع پتنگان بن لولپہ شول

ستا د پاکی حقی لار ہے پیروانِ نولہ شول

په نامه دې چې نازيېږي چې په دين دې قربانيږي

خدای پرستہ حق پالونکی افتخاران نن لوپہ شول

نو باران در جسم و فضله را دیدی را دیدی نه

داسلام د آسمان لمره راځلېږه راځلېږه

موز د خدای د دین له پارو خپل سر و نښه را کړل

د بهمنانو مو کورونه په بمونو ویرانه کړل

په خوابه وطن موجوده د غمرونو کز بلا ده

هست او بود موستا په لار کې له یوځې شکر ا کړل

د نیا توله تیاره شوې د حق توره واخلینه

د اسلام د آسمان لمره را اخلینه را اخلینه

چا وطن نه کده وکړه خوک مو چلو کچنکیري

د چا خوږ کښه واله شوې خوک په مر اوړ کې اوسیري

خوک جیلونو کې وراسته شول ترینه د کې جیلخانی دي

خوک ژوندي په خاورو خښ شول ثحوت چې تیر پړي

ستاد سر قربانې غولې ، نو غرواله روانینه

د اسلام د آسمان لمره را اخلینه را اخلینه

کابیان ۱۳۶۴ / ۹ / ۱۴

د حق رڼا

تو د تم د جهل په دنیا حکمراني کوله

ظلم، ستم و دانصاف عدالت څانگه نړۍ

باطل د حق پر ځای په خلکو واکمني کوله

د پېر د خدا پالنې د حق او وحدت څانگه نړۍ

د حق رڼا ته چا په زېږون کې څانگه ورکاوه

انوار د جبر کوم عابد د پاسه نه اوږد بدل

تراغ د وحدت ته چا کورون کې څانگه ورکاوه

د چا سر نه دیو خدای حضور ته نه ټیټیدل

د خدای بند، د بندگانېدګي کوله

ظلمتونه، وحشتونه او فتنه د ورو

د خدای جهان کې ځینو خلکو غلامي کوله

د جنگ جګړې او د بېخنیو، ترېکنو دورو

د شپې له کېدې ټوټې کې لمر راوختلو

عرب، عجم یې کړل رڼا ټکدې وړانګ شولې

د حق په غیږ کې نړۍ بشري او ختلی

د عشق او نورش او خرافات میخانې وړانګ شولې

دغه زما د حق زما په دمکې په غيږ کې

تولې د نيافته يې د نور پلوشې ورسيدې

اوس پښتګان ترې کړې طواف د مدينې په غيږ کې

چې بې وزل ته يې د حق زمينې ور سپړلې

د خداي غلوق ته د نجات او خلاصون زير غاړه شو

خير البشر په مرحلانو کې سر ودرېدلی

غروالو يو مخې په ژوند کې د بدلون زير غاړه شو

د خداي نياز يې تولون بيا نوي کې افسر مدينې

۱۳۶۴ / ۸ / ۲۵ کابينه

خوځړوندي يم خو چې پايم په جهان کې

قربانې ته به ولاړيم په ميدان کې

د وجود هر يو اندام به صدقه کړم

د سروين زړه کې نشته د افغان کې

د حقيقت اسرار

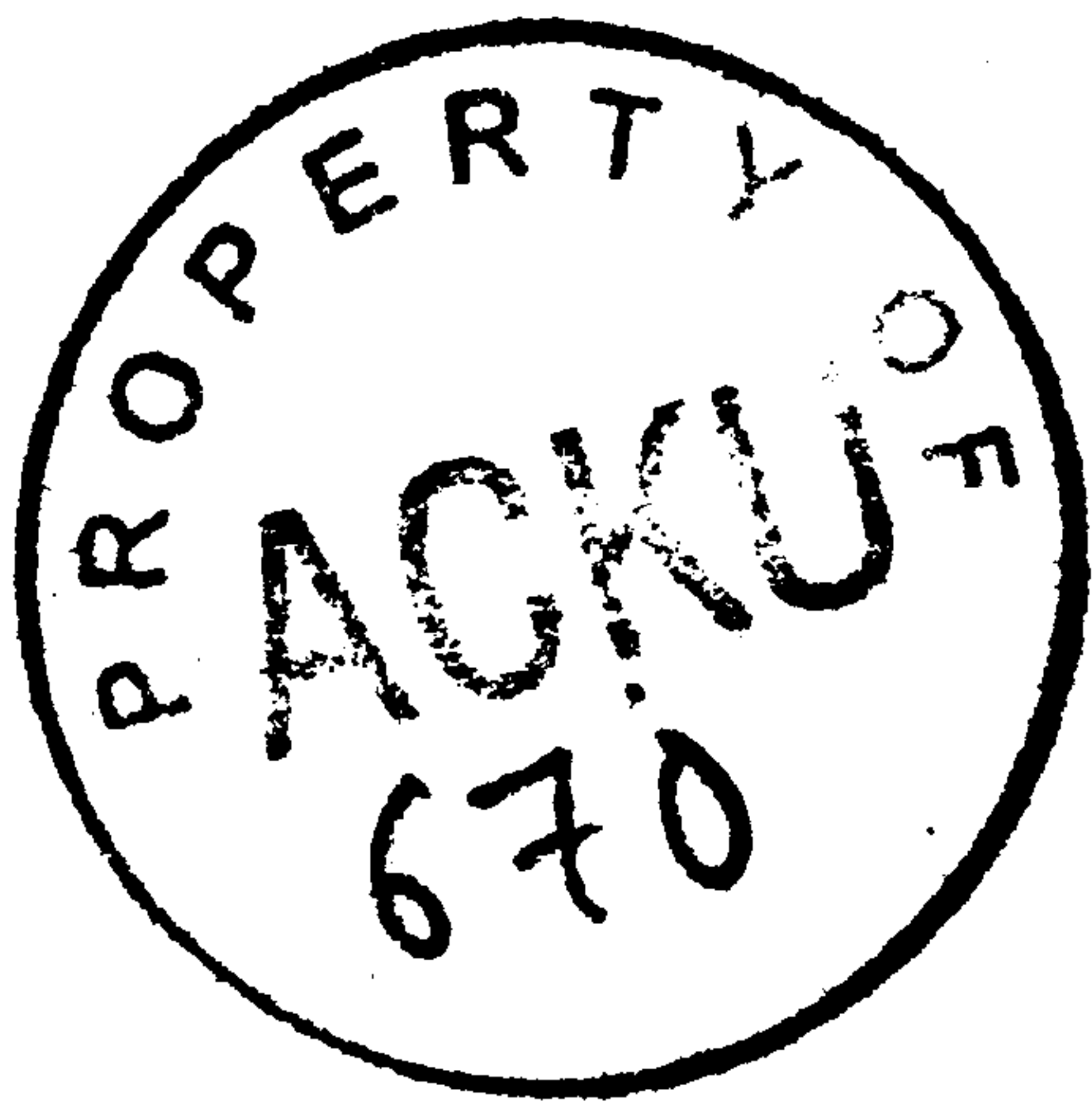
څوك خبره حقيقت په پټ اسرار دي ؟
چې نصيب كې فايدي دي كه اضرار دي ؟
چې كابه شول فلک ونيول په غيږ كې
څوك چې سړو د ظلم دسترگوځاځي
چې د جيم په شان به تل په ملا كانه وو
برصيصا په شافې دېر لايق د ناري
حقيقت ته رسيدل صداقت غواړي
صادقان بنكلي كلونه د گلزار دي
الهي انوار په مغربا بندې اوږي
چې كوكبه نه درومي روان په سملاړي
څوك په مينه د دنيا كې ليرې نشول
څوك هر مست په محبت د گردگار دي

په كړيوان كې دې سربښكته كړه غواله!

چې دې څه شي راښيي په بازار دي.

۱۵ / ۱۰ / ۱۳۶۲ پښاور

افغان كالوني

ددين آواز

چې د دين لار کې شي قربان له هغه چانه قربان
چې توره شپه له منځه وړي هغه رڼا نه قربان
چې لات او سه د حسين (رض) په پاڼو وينوسوړي
هغه ميدان د معرکې د کړيو لانه قربان
چې سړي ورکړي خو د دين شمع يې بله کړله
د سترگو توره د زړه توکي د مصطفى (ص) نه قربان
چې له هر څاڅي يې د وينو سيلابونه جوړ شول
نور البصر د فاطمې بي بي زهري نه قربان
چې پيلا مه يې دخپل سر په ورکولو وکړه
په پاکه لاره کې له داسې ابتداء نه قربان
چې لات او سه پدې لار کې ورکوي سرونه
د افغانانو د سروينو له سودا نه قربان
غرواله ! مړمه ورته وايه شرونه يې وگټلو
ښکلي امام پسې له داسې اقتدا نه قربان

٦٠ / ٦ / ٦٦ کينډۍ

د قهرمان لمان

تا چې د دنیا دستر شیطان لمنه ونیوه

ماد خپل خیر دخپل جهمان لمنه ونیوه
تا چې وطن د خړخړ پلان وټاره

ماد حق د لارې د میدان لمنه ونیوه

ته د روس پچی وې د بادار غېږې ته ولویدی

ما په دین مین دخپل نعان لمنه ونیوه

تا چې دشمن ټانک طیاره وطن ته راوستل

ما په مقابل کې د ستان لمنه ونیوه

دغه نتیجه ستا د وحشت نه د نروختی ده ؟

وینو د شهید چې د آسمان لمنه ونیوه

ستا د بربریت او د وحشت څرگندې نښې دي

اوسکو د یتیم چې د حکمریان لمنه ونیوه

ستا دین د ښمې ، وطن پلورنه هرچا ولیده

غن د مجاهد د ټول جهان لمنه ونیوه

زه د خپل وطن په پاکه مینه خپل ژوند وکوم

خکه مې د گران افغانستان لمنه ونیوه

خان دي اړانه مير شي که وطن به هير و موزه

دي لاندې چې نن د هرا فغان لمنه ونيوه

دغه لوی دښمن په اتحاد سره ماتېږي به

خکه چې د هريو زړونو او خزان لمنه ونيوه

تښتېگه يې کړه لاس کې د اوسې چې چېرې پرې نږدې

نن چې دي غر ولله ! د قوت لاندې ونيوه (۱)

۱۸ / ۱۱ / ۱۳۶۲

افغان کالو

په دود کورۍ کې نېستی ژوندون دي

خانګري ژوند کې پروت خيکر خون دي

هغه قامونه تل بربالي د مړۍ

چې نرښت روزګايې په پيوستون دي

۲۲ / ۱۱ / ۶۳ د اتحاد د فتر

(۱) د « لمنه ونيوه » د شاعري په لړ کې .

د حق میدان شهید ته !

د حق میدان کې شوی په حق لار قربان شهید !

هیر به مې نه شې زما وروڼه افغان شهید !

د تانک او توپ مقابله کې په ایمان جنګیده

په قربانۍ باندې دې ویاړي مسلمان شهید !

د حق په لار کې که شهید شوی خه پروانګړي

په پاکو وینو دې نازیرې ټول جهانشهید !

ستاله هیبت په روسانو زلزله ګډه ده

خمکه لږ زیرې اولږ زیرې پاس آسمان شهید !

نارود الله اکبر دې زلزلې جوړې کړي

د وینو خاڅکونه دې جوړ شولو توپ شهید !

دېن قام پلورونکي ملحد دې له ګوندو لاندې کړل

خان دې ځکه وصال له حمت د پاک سبعا شهید !

د غروال غرونو کې د سرو وینو یالې سپرې

څرګندې سرې دې اودی سور هر پیا بان شهید

۹ / ۸ / ۱۳۶۲ پېښور

افغان ګاونی

د افغانانو نوروز

د نوروڼه هواروالو ته وطن کې

بيا به سره کلونه فرش شي په چمن کې

د وطن د سټې بیدیا به لاله زاروي

خو ماليار به ليدی نه شي په گلشن کې

چې ميلې به د نوروڼه پکې کېدلې

اوس د اوربمې ورپري دي مسکن کې

د سخي روضه په وينو باندې سروده

يو هيجان دی پيدا شوی هرېښ کې

د افغان په خونه اوږدی لگيدلی

وينه جوشي په هر زړه اوږه تن کې

اسلامي انقلاب څي پرمخ روان دی

د خپل خدای حضور ته خو په سر کفن کې

الهي انور پر هغو باندې اوږي

چې د حق نارې وي په ځنګدن کې

دا خپل سر به د خپل دين په مينه وړم

شم قربان به د وطن پاک لمن کې

خدای (ج) ، د هغه چا ملگری دی غرواله !

چی مسیر تر غلط نه شی په رختن کب

۱۳۶۲ / ۱ / ۱

افغان کالو

څاڅکی څاڅکی وینه مې د دین په مینه تویه شو

مه ژلمه مور جاني د زبیج په لاسه روانه

سرد پښتون سرخو قربانه ته پیدا شوی دی

سره چې تیر یې نه هغه مرد میدان یه

ما د قام په مینه چې نړانگو کې غم زده کړی وو

هو دی کړې پر ځمکې هو د من زوی د افغان یه

د بمونو باران

په وطن مې نن راغلی پوځي شانه دورا دی

کودې پروت دی لوقې لوقې بمونو پرې باران دی

نه وټلېم میدان ته قرباني مې وظیفه ده

په پښتون زړه کې ټکا شوې خدایو مینه پښتنه

د ایمان په زور جنګینم له خپل دین نه قربانیږم

بس د خدای په مینه مستیم عقیده زماوسله ده

حکمه نن مې قرباني ته حیران پاتې درستیځای دی

کودې پروت دی لوقې لوقې د بمونو پرې باران دی

خیرکه ودان مې کلی کودشي، خواسلام دې راښکوي

چې د خدا حضور ته حجه دا انعام دې راښکوي

زه تر هغه به جنګینم خو چې سترګې مې غړېږي

چې تاریخ پرې افتخار کړي د پیغام دې راښکوي

تینک مې هور دی تینک مې غم تینک په زړه کې مې ایمان دی

کودې پروت دی لوقې لوقې د بمونو پرې باران دی

نن زما بنکلي گلشن ته که راغلي هر خراسان دي
که په سره کلر که د شوي نن بد معني بد کارغا دي
دابه هضر چي پي نه کړې داميراث د شازلوردی
دلته يومخ پاخېدلي، پاريدلي شنه زمر يا دي
قرباني ته راوتلي نن له خبرې تول افغان دی

کودمي پوت دی لوتلې سوتې د بمونو پي باران دي
دلته هر چي محمودی، دلته هر خوا ميريس خان دی
دلته هر کي ليچ کړپ ده هر يو مشر خوشال خان دی
د هر خون متوکي زور دی، د هر خون په سر کي شوری
هر سنگر په وينو سوړ دی په دوزا همکه آسمان دی
غروال سرلاس کي بولي مخ په وړاندې ځي روان دی

کودمي پوت دی لوتلې سوتې د بمونو پي باران دي

۴ / ۴ / ۱۳۶۳ دکتيا ولايت

د کوچنۍ سړم د غره لمن . د زندو ورشو

د غروال باندې

د غږ شمله

زما ملت مجاهد او مسلمان ملت !

توله نړۍ کې منځپانۍ او قهرمان ملت !

ستاله غیرت ستاله مېراني نه ضلوع شمه زه

سر دې خدای تل لږ مخ پوښه تراسما ملت !

ځمکه لږزیږي ستا د تورې هڅا مې پوښه دي

زما تش لاسیه ، خو غاږي مردم میدان ملت !

ستا د غیرت شمله دې خدا گامدار اوچته لري

پر تا بومشه هېڅ دشمن په دې جهان ملت !

د شهید سرو وینو کې ستا د بری زیری پروی

سرو د کړي داستا په مینه هر یو خوا ملت !

دا ستا په دین او په وطن باندې مین بچپوړي

نه په سربنده دي نه وینو پری له زندان ملت !

دا ستا په غېږ کې لوبیدلي را لوی شوي ځوانان

غبروال پرې ویاړي تل دې وي دغه زیان ملت !

۱۳۶۳/۷/۲۰ انقاس کالوني

نريوال غل

من زما بنکلي وطن کي جهر غروبيل دی
بنخون، لوی او وڊوکی پکي دل دی
د غاڙيانو غلبلي ديمے اونار بے دي
هرين جوانه محب جو دشمن لره اجل دی
نرما مېنر که وړانډېري پاک پي نسته
له دشمن حُني همورک د تېنې چل دی
چې ثاني پي د غېټ نسته نرې کي
خو مره بنکلي دافغان د پگړۍ ول دی
د پيري په لور روانم پي مخ د روم
راکېر کړی مې نن بيا نريوال غل دی
غواړم نور ملکونه هم پکي جليل کړي
دغه اور چې نن زما په خونه بل دی
عناقت به نرما قام بريالي کيږي
چې راکمن د قول جهان راسر مل دی

هغه قاربه په قامونو کې اوچت وي
چې لېسې د ټيکونو په لاس کې وي

خدايه سر د غروال ستا لان کې قبول کړه
ودته بس په دغه لار کې د اتسېل دی

۶ / ۸ / ۱۳۶۳ کونړ تاکال

بېنارېنينا رښتونه

په ننگرهار د نړۍ په پېر کې
اندروېښ وېرې يې بارگړل کړلای
د افغان د نړۍ شکر نه دی نوڅه دی
په مسوړي يا شول درو سانونو خپل کړونه

دین محمدی از کتب مطبوعه در سال ۱۳۰۰

نرماد تره زوی شهید محمد عثمان پیاو

له سرو سترگو مې وې او بېکوره روان دی

سود په وینو مې تر ګران افغانستان دی

قربا فیهام د قارنه منظور پری ؟

که لا پاتې رات وخت د امتحان دی

په بهار کې سوز خزان را باندې راغی

که په نور جهان بهار پر ما خزان دی

په نهر ګونو ما شکومان د حق په لار کې

قربا نیری لوند په او بېکوره ګریوان دی

پورته ویر دی ، بېکوره ویر دی د خزان

خمسکه رین دی په نهر ورت آسمان دی

د غم وید د کودتا په نتیجه کې

رات جوړه له ګران وطن غنې رندا دی

خو افغان مجاهد پلار په ویاړ ولاړ دی

تیره خاودو ته روان محمد عثمان دی

چي غسروال د شهيد سر وینو کوري
حقيقت کي بي هر خاشاکي يوتوبان دی

۴ / ۱۳ / ۱۳۶۲ پښاور

اقتان کالوني

د انځر وخت دی څه بربريت دی ؟
څه سړيتوب دی څه انسانيت دی ؟
نړۍ ځوانان پي په ابد لمبه
د کمونيستم د اعدالت دس

تول جهان وهي په بدو

د لاس ۱۱۷۲

انسان چې شي بې لارې انسانان وهي په بدو
انسان ورته لاشي دی تول جهان وهي په بدو
په سترگو باندې هوند شي تور او سپين ورته يوشلای
کڅپل وي کپړی واره يوشان وهي په بدو

تميز د ښه او بد کولای نشي بې تميز شي
داځمکه دځا بولې او آسمان وهي په بدو
په خوله د عدالت نارې وهي خوی د شيطان کړي
شيطان ورته عاجز شي شيطانان وهي په بدو

قامونو کې يو حشر مننه مکروب چېرې پيدا کړي
د خپل غرض لپاره عهد ، پیمان وهي په بدو
بس خپله هستي غواړي د قامونو په نښتۍ کې
په وخت د ضرورت خپل غلامان وهي په بدو

دا حشرنگ دوستي ده چې په دوست هم فرو نکړي
نشه د لېونتوب کې خپل دوستان وهي په بدو

ته کی چا مردار کړ او لعین چا، چا نزاری کړ؟

اخر به داجې دپنه پر چمیان وهي په بده

ببرکه اچې روس جله! ته لا اوس هم نه پوهېږې

ته رد رد وده چکورې ستا یاران وهي په بده

ستا هم هماغه لار ده چې یار اچې پرې روا شول

دېژده چې به تا اوستا خپلوان وهي په بده

غرواله! د وحدت رسي ته واچو لاسونه

دشمن د بشریت افغانستا وهي په بده (۱)

۱۳۶۳ / ۹ / ۲۶ کنډاکال

نسټر اولمنځې په وینو سسري دي

لوږکې شوري د اور لمبو دي

لنټي د وینو پکې بهیږي

که غروته، سې او که درې دي

(۱) د «وې په بده» د مشاعري په لړ کې

يوکيزې ولې نه ؟

آسمانه ! لاړ لارېپ راښييې ولې نه ؟

په حال د دې ملت باندې ژرېرې ولې نه ؟
ته ويښې چې زما په وطن جوړه کړېلاده

له وينو د شهيد مې لاسرېرې ولې نه ؟
د بښمن د بشریت مې کور او کلی لولې کړې

دې اورد تناره کې ته سوزيږې ولې نه ؟
اې ځمکې د افغان چې شپه او ورځ په تالړه

دې موږ د د اودوزکې دانيږې ولې نه ؟
زما تنکي ځوانان د اود بټۍ کې نښې کوي

جهانه ! زما غم باندې در دینې ولې نه ؟
بمونه د ناپالمې په غرونو راوړيږي

يونو ! له دې چشت څنې خبريږې ولې نه ؟
زما مسلم ملت د خدای په مينه باندې مست دی

د ټول جهان مسله ! بيداريږې ولې نه ؟

درومان بابا ٻيڙ

دختر

منگاسي د نوي شروند په هر قدر ديه

د حڪلونو كاسې وكي له شبنم ديه

د وطن په كلوبيا پسره راغي

په اود بيل كې كل تو مبلي بيا علم دي

بشاعران د خپل بابا له مزار چورلي

راز و نياز يې خوند و زړونو ته ملهم دي

ما خو لږ ده غورېلي خپل بابا ته

هېواد وال مې چې پراغه په لوى ماتم دي

نرما باغ باندې خزان دى بهار نشته

بلبلان نرما د باغ اخته په غنډ دي

نرما وروڼو اې نرما غم شريكانو!

د سيمنان مې وركاوي لس اړم ديه

نهما مېنه وړانويي باغونه سوخي

خدا بښو زېږون د هرچا کړم کړم دي

شاوخوا ته مې نظر دی وطن خلکو مړي

خوک له مانه دي بېزار خوک مې هدم دي

نهما زړه نن د غمونو خزانه ده

جوړ غمونه مې له غمونه سم دي

نېوهم چي انځار به زما څه وي ؟

تکليفونه کړاوونه در په در دي

د غمونه به آخر ته شي غمونه !

د جهان د شمع کوکي په عالم دي

۷ / ۱ / ۱۳۶۴ کبابيښ

خيل نارغ پلارته

پلار ستاله سپني ږيري نه غبارينم

ته چي پروت يې بستره کې نه ڪريو

دا وطن و تا ميراث راته سپارل

اوس و دانيسي په هېڅ چل يې نه پوهينم

ستا شلخي تويک انگرېز ته ماتې ودره

ستا ميراث او همت ته حيرانينم

چي تاريخ پرې افتخار ڪري هغه ته يې

نزه به ڪله ستا مقام ته ورسينم

نزه چي خان اوستا تاريخ ته نظرو لرم

پخپل خدا ته باندې قسم خورم چي شرمينم

هغه ڪورچي ستا په زيار و آباد شوي

و بجا پروت دي و ته گورم او خورم

کاشکي ستا مٿي بيا پخواني نود وای

که مږي ته چي دي گورم شرمينم

ستا په مدد کې نفاق او شفاق نه و

نزه په اورد تر بگنيو کب سوزېږم

ستا دوره د وحدت اود يووالي

زه تنظيم او پارت بازيو کې لوبېږم

ستا دشمن دومره وحشي لوظالم نه و

نزه د سره کوم وحشت سره چکېږم

ستا نايغ به بيا ژوندی کړم که پښتونم

نزه غروال له سره تېریم نه داسې ښم

۷ / ۸ - ۱۳۶۳ کورتاکال

د پښتو ژبې سينارو غونډ

يا د زړه د پاسه پند غمونه شول

اوس کونه روان چې خبرتويونه شول

اوردی په وطن چې راوړي هېڅه

خاوردی د پکتيا کښې خنګلونه شول

۲۲ / ۱۱ - ۱۳۶۳ انعام کالوني

د نړودور ښځم د شوق ناره لويې جرگې لاله .

لويه جرگه

لويه جرگه ده كه د غلو جرگه ده ؟

د هېواد پلور د خورېو جرگه ده

دغه جرگه ، جرگه بللې نه شي

د حېان پلورنې د هرو بلو جرگه ده

جرگه د خپل قام سباوون راوړي

دا خو د تورو تورو شپو جرگه ده

دا د غلام د غلامې ښه ده

دا كړي مېلېن ته د سجدو جرگه ده

دا د وطن د خرڅولو تصديق

د خرفاسدو ارمانو جرگه ده

خوبې وجدانه سره وغپیدل

د انسانانو نه ، د سپوږمکۍ د ده

خټوک چې انسان وي وطن نه خرڅوي

دا ده، حشمت د فیصلو جرگه ده

خټوک یې مني د غلامانو جرگې ؟

د تېټو سترگو د کتو جرگه ده

غلام دې خپل بادار ته سر تېټوي

دغه د سر د تېټیدو جرگه ده

دغه ارمان به یې ترسره نه شي

مه ته بیداره د زلمو جرگه ده

که پښتنو چیرې جرگه کوله

غرواله ! هغه د درندو جرگه ده

۴ / ۲ / ۱۳۱۴

افغان کالونری

د دوا په انتظار یم

په تود تود شپو کې درنا په انتظار یم

دا شپه خیره اوږده شوه د سبا په انتظار یم

غوغه د امیدونو د ندرې شوله مراوې

د گل د غوږیدو د یوې مکا په انتظار یم

شهادت انگړا ده تول وطن کې جوړ ماتم دی

غمونه اندیښنې دي د خدا په انتظار یم

د گل غوندې وطن کې د بمونو باران اوري

ددې ظلم د پای اوانته پاته انتظار یم

هر خزان چې موطن په پاڅو مینه کې مجنون دی

د مینې دې بازار کې د لیل په انتظار یم

آدمرد درخو مینه کې د باب په زنگون اینه

د فتح پره په خنک کې د پیرامیا په انتظار یم

زما دگران وطن دښتې بيدوي لولې شوې

دخدای د امانه دویو د بیا بیا په انتظاریم

دنداده نرلزلې دي جوړه د سره وینو روښانه

د سولې آرام ژوند ښکلې فضا په انتظاریم

دشان په غم کې نه یم د وطن په غم غمجن یم

نر دې بهک مخن ته دوا په انتظاریم

د دین وطن د ښمن مې قتل هام دی شریع کړی

چې واخلي ترې بدل دغه چا په انتظاریم

دخدای وعده وښتې ده بری زموږ چټي دی

دا حاکم دیو مشر ، مرهخوا په انتظاریم

زما غیور ملت ! وخت د مینې هبت دی

د یو مخې یووالي د رښتیا په انتظاریم

دا وخت د مشقت دی آرامه کینه غروال !

دا ستا د قربانی د سر سودا په انتظاریم

۱۷ / ۴ / ۱۳۶۴ د پکتیا ولایت - کونج خرم غروال

د زندو ورشو - د غروال باندې .

غزلچه ولیکم؟

میرد وطن په غم غمجن غزل به څه ولیکم

یم په سره اودې لوغهن غزل به څه ولیکم

چه د وطن بچیان په سره اودې پاته وویم

را باندې راشي څنګدن غزل به څه ولیکم

نرماد پت، عزت مېرمنې ته ډاګ پوتې دیم

ځکه له غم یم غمجن غزل به څه ولیکم

ماد ناموس په سر څپل سر باندې لویې وکړې

توینه قربان مې دی خپل تن غزل به څه ولیکم

غروال! دا حالت به وګرځي به انځام و موی

بس ځکه د غم دغه ګفتن غزل به څه ولیکم

۵ / ۷ / ۱۳۶۴ کوربه منظرګوت .

دوطن په یاد

چټک د پام پرې نازیدم هغه وطن پاتې شو
نرمانه د سرو گلونو باغ ښکلی گلشن پاتې شو
چې په نړۍ کې یې مثال د ښایست نه و چیرته
د زړه په وینو کې سمسره هغه گلشن پاتې شو
باغ بوستناشته، غوږ بلبلا نو غږې کیده وکړه
نرمانه د پلار نیکه په بڼ کې نرمانه غون پاتې شو
لکه چې روح شي ترې جدا خالي کالبد پاتې شي
داسې وجود مې وطن خالي بدن پاتې شو
لکه بلبل چې د گلونو په ارمان چغیرې
داسې په چیغرو او نلرو مې مړه اورن پاتې شو
لکه ظالم ښکاری له ښکاره بال او پرو باسي
داسې شهید مې په تخته نن بې کفن پاتې شو
غرواله! بیا دې خه د غرقصې راوخیستلې
سکه افتخار چې مرګ دکت لږ بهتن پاتې شو

۱۱/۷/۱۳۶۴ - پښتو - افغانستان

چا د حق دلاري شهيدان

و شړل؟

چا پر کښه دي ، بودې يتيمان راسه وئېل؟

چا د حق دلاري شهيدان راسه وئېل؟

چا مي اوبسکي وچې کړې په ماني تر حروکې؟

چا مي دسره په درخبرې گريون راسه وئېل؟

چا دغه وحشت ته د نفرت په سترگه وکتل؟

چا مي لولې باغ اوبوستان راسه وئېل؟

سړو وحشت د روس مي د وطن د داني وځا کړې

چا مي په اورسوي د بښت دامان راسه وئېل؟

خپروکي د ميندو په سين باندې غلبيل چې شول

چا دغه قي خوري ماشومان راسه وئېل؟

چا مي د دښمن ظلم تيروي ته ناروا ودي؟

چا مي د ناروا اودا خوانان راسه وئېل؟

چا مې په اورسوي کښواله کورونه وکتل

چا د دين د شمعې پټنگان راس وژولې؟

چا مې هلې ځلې د حق لاره کې تاشيد کړلې؟

چا دغه تش لاسي افغانان راوړلې؟

چا مې ټول ټول مجاهد په غېږ کې ونیول؟

چا کورونه د چلوکې تپيان راس وژولې؟

دا يوازې زه يم په سره اور کې چې سوځېږم

نه يم خبر چې حکوم انسان راس وژلې؟

چېرې دي غروالره! د مجلس يار! چېرې دي؟

چا دا لالهانده شاعران راس وژول؟

۱۸ / ۷ / ۱۳۶۴

سربېس

شہید دوسریا

کہ سنگرز ما پہ وینو باندی رنگ شو
خردن من باندی می شوند مرکز تنگ شو

زہ غازی دم ، مجاہد و در پہ سنگر کی

دایستون سر محرابان دقام پہ تنگ شو

و بارہ و بارہ دافغان غیور و لہ !

چہ جہان تہ دی بیکار دتو شنگر شو

سپہن خیل سر بایلی دوطن لار کی

» داد میر ہم دوطن شمع پہ تہ پتنگ شو

پہ پکتیا کی ددشمن سیکر و مات شول

ہر پچوی جہد دشمن لہ کرنگ شو

سری لہنگری لہ پکتیا پہ ما ؛ و لا ہے

د بابا لہ زہی تو دی لہری زنگ شو

دغروال لہ غرو نو دغہ آراز اور مر

پاتی برگ دبستی اود پالنگ شو

۲۹ / ۷ / ۱۳۶۴ نورجستی دوسریا

د ماسو حو ماندا نانو په ياد

ستا د سرد وینو له هر څاڅکي نه تر پاشهیدو !

ای دخپل دین د پاکې مینې قهرمان شهید !

تا دخپل دین او د وطن په مینه سره تر تان کړې

ستا په نامه باندې به ویلې هر افغان شهید !

نارو د الله اکبر دې نزلې جوړې کړې

ځکه لرېزې لاندې ځمکه پاس آسمان شهید !

دا حمد گل لرونچ الله لاره دې ونیولې

چې وو د دین د بلې شمې پټنگان شهید !

دا ستا غورځنگ د تورې شرنگ د بېن نه لار وکړه

وهر باندې تنگ دی کړ د الوی پراخ جها شهید !

دا دمیره ! ستاله پاکو وینو په سیلاب جوړېږي

پکې غرقېږي به له څېرې د بېمنتان شهید !

غروال قلم لاس کې نیولی دی سوچنه وي

گورته به یوسي دغه ستا بڼکلی ارمان شهید !

۱۳۶۴ / ۷ / ۹ کابا بېش

سور نقش

دا په سر وینو کلگون بلکن د چادی ؟

دا خزان و هلی پروت گلشن د چادی ؟

دا د چا په کور کې ویر دی اوښدا ده ؟

کندواله باندې بدل وطن د چادی ؟

د وطن غیوتی پیغلې ولې شاربیه ؟

دا په خپلو وینو سر د کفن د چادی ؟

چې عسکرونه یې بندارولې ماردومي

دا په کور کې روږه آواز دینا د چادی ؟

چې د مود د زړه توتږ خاوند ته درومي

دا په دین او په وطن مین د چادی ؟

چې یې گران وطن نه جوړه را تنوکره

دا وحشي او دا ظالمه دین د چادی ؟

ڇڀي ٻي سواله ٻي جوابه وڃياريون ٿا
 دا ٻي هيلي ٻي اسري سکن دجاري؟
 ڇڀي هرکافي دشهيد په وينو رنگ دي
 دغاتولو په شان سور مدفن دجاري؟

ڇڀي ٻي دريغه بهري دغروال اونيکي
 دالغرو او سوزنه دک گفتن دجاري؟

۱۳۶۴ / ۱ / ۲۲ کبابين

زخمي زخمي ځمکه په بخت په بستيم
 توتي توتي ځمکه په بخت په بستيم
 ددين له غمبه دقار په وير کي
 سوري دوستانو دنده په سر ځي

گزارانہ و لحسنہ!

د غمښتېا ددځې دي چې دوس په مړين پرغل کړې دي
نرموښ په غرونو او مرغونو يې اووښل کړي دي
نرموښ د گران وطن هستي يې پرانده ولسوتله
د بشري قانون په ضد يې دا عمل کړې دي
خپه يم ځکه چې وطن نه ويرانه جوړه شوه
د حق ملحدو داستوگنې آشيانه جوړه شوه

۾ ویر کي ڀڄوت ۾ ڇڏي سڙي ويئي بهيڻي نرما
 لوی او واره دارد بتمه کي نڀني کيڻي نرما
 د دین وطن ۾ مینانو جلیخا فوڊ کي شورو ۾
 تنکي خزانان نن ۾ سنگر کي قربانیني نرما
 ۾ ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي
 د دکان ۾ ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي

غم دي ماتم دي چي په سره اړدې اوسېږمه نه

د حق په لار کې له خپل سر څخې تېرېږمه نه

د خوب آرام په غم کې نه پورېستې اړ لرمه

شمع پور سوځم، خو محفل لږ بلېږمه نه

غمجن يم ځکه پورې مې په خزان بدل شو

له ځانه خړېد وطن مې نن په تور زندان بدل شو

په دې پریشان پېر چه شاري کړوندي شوي زما

يالې خړانو څخې دې هديرې شوي زما

د منډه ميرگن څنگلونه په ايرود بدل شول

داور لمبې په غرو راغو باندې خورې شوي زما

پر سحان يم ځکه چې له دور سره دور نه شم

خلاص به په ژوند کې دنفاق له دې پيغور نه شم

په دې خپه نديم چې چا راسه ونه تړول -

يا په نظر د تر حم چا راته ونه کتل

د یتیم ترې تېرې اوسنکې مې چا پکې نکرې

د عاهد ملت خپرونه مې چا ونه کښل

خپه په دې پير چې آخ به څه انجاړوي زما

تل به يم داسې در په در که به آهراړوي زما

خو، سگرانه وطنه ! دا دغه شیبې دي تیرې شي

که هر خو سختې وړې شي دي آخره یې به شي

دغه تور داغ به دې لمنه باندې پکې نین دمه

دا ستا خو بړې میرې د بنمزلره گندایې به شي

غرواله ! تل به د ظالم دغه ظلمونه ، نه

بری حتمي دی تل به دغه وحشتونه ، نه

۱۶ / ۹ / ۱۳۶۴ کابیان

د پکتیا د بنسټې ، د پکتیا غرونه

د پکتیا پر بڼې گڼ خنګلونه

په اور لمبه شول د دښمنانو

داخه وحشت دی داخه ویرونه

۲۳ / ۱۰ / ۶۲ افغان کالوني

د سپرلو وطن کې

دا به سکرم خزان کاندې قبوله د ماغزو وطن کې

چې سره خريسان دې ژوند کوي نن د زهرو وطن کې

سرې بادونو چې د "جدي" باغچې لولپه کسې

کلان به کله بيا راشنه شي د سپرلو وطن کې

د خدای غلوق يې چه د خدای په لوی غضب اخته کړ

داڅه تسليم ژ چې يې نرده کړلو د سرو وطن کې

نرمادگران وطن هستي يې رانه ولوتله

څو هېواد پلورو سوداوکړه د دښمنو وطن کې

د کونډو، بږو، يتيمانو عاقبت به څه وي

څه به وي خړند د ژړا گانو او سلگو وطن کې

يو غسري ندی چې يې وژاړه هرځای ماتم دی

دردونه يو پر بل زياتيږي د دردو وطن کې

شهيدې پروت دی بې کفنه چاته وژاړمه

وينې دي وينې چې بهيږي د زخمو وطن کې

سڀي ۾ وڻن کڙل ڪرندڙ ڀاڙ ته شاڀي ڪرڻي
 بمونہ اوري ھو خوا دشڪالو وطن کي
 د دين د بھمن مي بشري قانون تر پيسو لاندڙ ڪرڻي
 غور ڀري ڇي بنڪيل ڪري نھا قار دسيسو وطن کي
 اي د دنيا سوله غوڻي توکي تاسو اوري ڪه نه؟
 ظلم و جھت دي نن سبا د عظمتو وطن کي
 سره سنگرونه دشوڙ مان ڀه سر وڻو رنگ دي
 داري داوڻ ڪرونه تر ڪيبي د بانو وطن کي
 د ڪاميابي ڀه لوري يون دي، خولڙ پام پڪا ري
 لڙن ڇه ڪه زده ڪانڊو سبق د تاريخي وطن کي
 ڀه خانقائي کي ڪاميابي ڇه راتہ گرانہ بنڪاري
 ڇنگه مرمير ڪرلو سيوالي د جرگو وطن کي
 نرما خوب من زده به ڇه لڙن ڇه آڙو مرمي
 ڇه واقعي مينہ پيدا شي د سينو وطن کي

غروالہ ! تينگ عزمر ڇي وي دشه پروا مڪو

گل لٽو ڀه لاس به د شي دا غرڙ وطن کي

۳۰ / ۹ / ۱۳۶۴ ڪٻاڻ

د الحاج ننگيال پرخبرو باندې خبرې

داستاخبرې

خوږه خوږې لگي آشنا ستاد دردو خبرې
داستاخبرې دي رښتيا دارديدو خبرې

ستا په خبرو کې مې پټ غونډې اسرار وموندل
نړېدونکو ته لار پيدا کوي چې وي دنړيو خبرې

ستاد حوافه د خوانو هيلو پکې ټوک وينمه
دغه خبرې دي د تينگو عقيدو خبرې

ستا عقيدو اوستا ايمان پکې له وډا بڼکاري
پکې خليږي ستاد تاندو ارمانو خبرې

خبرې نه دي د ملت د سباوون زيری دی
په ترو شپه کې د رڼا او د سپيدو خبرې

ستادې ارمان نه صدقه شم تر پنه وگرځمه
دا د بيدارو اولسو، د توپانو خبرې

خوږ خبرو دې وطن کې چې شهرت وموندو
 پر هېره پورې چې دي دارنگيالو خبرې
 زموږ دې لږ تينگ کړه چې تينگار د کاميائنه ده
 راښودې ښکاري د ساحل د مرستې خبرې
 د نړۍ ملت د نړۍ پاڅون د نړۍ شاعر نړۍ پيغام
 موږ ته راښيي د تاريخ د کارنامو خبرې
 خوږانه شاعر استا خبرې د ژوندون خبرې
 د خوږېدلو، کړېدلو، پرکړو خبرې
 دا په خپل دين او په وطن د ميانو انځور
 دا په سنگر کې د غلزي د غورځنگو خبرې

خو: زما زموږ آشنا په باب دې خيال بدل غونډه دی
 لږڅه زړه په غوږو اوږه د کيلو خبرې
 چې دا وحشت له منځه ولاړ شي، خدا راښه و موږ
 موږ ته پکار دي د خلاصون او بې تلو خبرې
 هدف معلوم دی هرگز بايد رسا پرې شي
 زما خوښېږي د دښمن د پړېدو خبرې

د کرميلين دودافه دودانولو گونهار
غرداله ! دغه دي د نرو پښتنو خبرې

۱۳۹۴ / ۱۱ / ۱۵ کابل

خلك چې جنگي دي د دين په مينه
دركوي سرخپل وركوي وينه
داسې خزانان دي مدام ثوندي وي
داسې مشران دي الله لاسي مينه
۱۳۹۲ / ۱۲ / ۵ افغان کالوني

دوخت شاعرته!

ماته د سرو بڼو باران کې گلان مه يادوه
باغونه لوت شول نغمه گوی بلبلان مه يادوه
اوس د باران په ځای په مږنه سرې سکروټې اوږې
نډه مې بڼه کښېږي خدای د پاره باران مه يادوه
د گل سود ميلې شوې مېرې د وچشت په لمبو
چې کړي ظلمونه، ماته داسې انسان مه يادوه
د سخي جان روضه په سرو وينو کې غرقه ښکاري
د سرو لاله په گلومست بيا بيان مه يادوه
په گل غونډۍ کې مېلې نشته وړ ټپا ده پکې
دې چا پير چل کېښايسته ارغوان مه يادوه
د غم پرېستن به خړه شوې د کابل په ځمکه
په دې پرلته مې عاشقان، عارفان مه يادوه
تنکي خرانان مې د نېپال د بېمخو خړاک شول
په کور کې ناست دغه ځای سا خړان مه يادوه

ناره داند اکبر چي ترل جهان، لهرزي

دغه ناره چې پکې نه وي جهان مه يادو،

د عباد د تر کي غږ د سبار غږ نيزي کي د

ماته رستم د زماني دغه آن مه يادو

نزه په تالرنو د خورانه وطن د فکر نرانگه

د بوخت شاعر! اوږدې شخړې د زلفامه يادو

د سينگارونو خاڼې نيرلي دي تر اړه ياد

په دنگه پوزه سپين چارگل، سوږ پيزوامه يا

اوس په گوردن د منگيو خاڼا بموږو ونيو

نرير ماڼي پکې او کرشمې د جانان مه يادو

سپرلي به وي، خو په آزادو ملتونو باندې

پر ما حزان دي را ته باغ او بوستان مه يادو

دخت د يوراني دي د زړه په سترگو خبر شه

شاخاني مرگ دي خدا د پاره چي خا يادو

غرواله! هر شخړه دې چې نه غوري خپل خا تر

خان دي اصلاح کړه هسې نور شاعران مه يادو

۱۳۶۴ / ۱۲ / ۲۹ کاباينغ بهاري کالون

د ژوند پسرلی

د سرو سوباران کې خوله خندا ته نه جوړه پري
د گران وطن په غرو نو سرې سکرې راوړي پري

دا څنگه پسرلی دی چې په ما باندې ماته دی
شهره ده انگولا ده ټول وطن باندې مې غم دی
شهید مې بې کفته تودوخاړدو ته روان دی
د بنسټ مې د اسلام له منځه وړلو ته اړه دی

دا څه را باندې د شول لابه خه را باندې کيږي
د گران وطن په غرونو سرې سکرې راوړي پري

تساده او بریښنا ده په ما اوږدې تمندره نه
د خدای په لوی جهان کې له ماهر شول بهار دده
غازي مې د الله په نوم خپل سرلاس کې نیولی
په قش لاس پرندوي د دښمن شلې او تا نگونه

د حق مقابلې ته سره خرسا کله تینگیږي
د گران وطن په غرونو سرې سکرې راوړي پري

سپري به په هغري چي خپلواکي خپل وطن دي

نه مرگ وي اونه ژوبله خپلې باغ خپلې کلتن وي

زما په باغ اوبښکي د سپري څه اشرنشته

زما په شان به چيري د چا ژوند په څنگدن وي

په سپين مخ باندې اوبښکي د یتیم مې چې بهيري

دگران وطن په غرونو سرې سکروني راوړي

د سره خزان د لاسه مې تالا ياغ اوبوستان شول

ښاښته ښکلي گلونه مې نن ترې په بيابان شول

کارغان راغلل باغچو ته گلونه وې تالا کرل

په چيغرو اوازو باندې محرومې بلبلان شول

د حق او باطل جنګ دی ککړۍ دې چه رځيري

دگران وطن په غرونو سرې سکروني راوړي

بمړي د ناپالم کښه واله مې کلي کور کړ

دکل په شان وطن مې سره وحشيان راته اود کړ

باغچې مې لولپه شوي باندې اوبښکي سر اودونه

يو خوشنوبي ديو پر مړي پورې را پيغور کړ

خو سر د افغانيت مې هېڅ زورکړنه نه ښيري

دگران وطن په غرونو سرې سکروني راوړي

يارگ دی اويا ژوند دی د ژمړنه فیصله ده

سپړلی به مړسپړلی کړو دا موژمنه دا وعده ده

دا غرونه دا رغونه به دیوی په وینوسره کړو

خپل باغ بوستان به خپل کړو پتیلې مو پخه ده

سپین بیری او خوانان له خپل خوابزه ژوند نه تیریږي

دگران وطن په غرونو سرې سکروټې راوړیږي

کمزونه د شلم قرن وخت سره جنگیږي

کمزونه د دین له پاره له خپل سرمايه نه تیریږي

کمزونه د خوابزه وطن په غوکې لیونو سره

کمزونه د قمار په مینه سره باړم ، خو ژوندی کیږي

ژوندی وین ملننه له تاریخ کله پتیریږي

دگران وطن په غرونو سرې سکروټې راوړیږي

زمانگیال ملته ! توره شپه په تیریدو ده

دا ستاد قسمت سترگه نن سبا په راخستوده

سپړلی ژوند به راشي خورا شرط ده عزیزانو

یروالی رانه غواړي بس خبره د پښتو ده

غروال قلم په لاس کې د وطن په غم تدریږي

دگران وطن په غرونو سرې سکروټې راوړیږي

بېنېټ
۱۳۶۳/۱۲/۲۹

په سنگر کې مجاهد لالی ته!

چې ماز د یگرشي د گرد په لود وروانه شمه
په نیمه لار کې ودرېږمه پنبیما نه شمه
د زړه دربار د فکر تال مې کرمې خواته برخي
وايم که نه وایم په دې دور کې حیرانه شمه

چې د ماسنام د تناره په شری خولې خولې شمه
د تاله غصه په زرګي باندې اړې اړې شمه
هغه ساعت به چېرې بیا په سترګو ووينه
چې دې په غاړه کې امیل په شان دانې دانې شم
چې ما سڅو تن بغرب له پاره بسترې ته ودرشم
لکه بندي د ظالمانو جیلخانی ته ودرشم
په کت اوږمه را اودم سترګې نه پټیږي
کینه، پاڅیږم تردې چې نېمې شپې ته ودرشم

نه مې هیريږي د واده دریمه شپه لالیه
هغه د راز و نیاز لحظې یو شیب لالیه
تابه خندل، مابه مکل دسترار ما په هیله
چې به دې غیږ کې اوږدېد م کلدسته لالیه

خو

تا په سنگر کې د رالت داشکې خوا ونيوه.
ما په کاه کې سپينه خوله تل په دعارزو
ته دخپل دين او د وطن په ننگ جنګېده هلمه
د حق په لار کې حقه لار دې په رښتيا ونيوه

نزه به په سکود کې ستاله پاره کاميا غواړم
په دشمنانو دې مدام بالادستي غواړم
گرانه لاليه ! وړاندې تګ دکاميابۍ نښه ده
ستا په غورځنگ دشمنانو بربادي غواړم

خو په سنگر کې محبوبه چې درنه هيره شي
چيرې قوه د دشمن دې خواته راتيره شي
چې داشکې دې کړې ضربه د تکبير غږ پورته
سکود په زړه کې دې پيدا له دشمن ويړه شي

د دشمن ويني بهيو دستر مدار له پاره
چې مو هدف ترسوي هغه انجام له پاره
غږوال دې غواړي کاميابي په دشمنانو باندې
متاقرناني ده حقيقت کې دخپل قام له پاره

۱۳۶۵ / ۲ / ۲۱ کيانيخ، بهاري کالون

رشي پورس

خري زندان ته ديومهاجرې پيغام

تودي اوبه پ دنده جوش راگمولاى نشي
سکره هومې توده مينه سرولاى نشي
توده خيمه کې دتودي دښتې سينه کې اوسر
ناوړه بادونه وطن ياد هيرولاى نشي

—

زه هم دکرکهول ميرمن دم د وطن په غير کې
ماهر اوربل کې گل ترمبل د خپل چمن په غيږ کې
زه هم د خپل لالي له پاره د ژوندون قصه وم
ما هم د گلوسيل کاوه د خپل گلشن په غيږ کې
خو:

—

د غويي پيسومې په ژوند کې بريد لون راوستو
په هر کاله يې د غموني يوشمخون راوستو
وحشي خلقيانو د وحشت اورونه ولگول
هستې يې لوت کړې د سرو نويي لون راوستو

د دې وحشت په نتيجه کې رانه کور پاتې شو
 وچېد مې غم او مصيبت لکه سکون پاتې شو
 غوښې او به شوې د خړ وختونه سيند لاهو کړل
 پل خړ شي د زړه سرد سترگو تود پاتې شو

ماشوم پچې مې راته ژلې رانه پلار غواړي
 يوه وږخ نده هر سايې په بار بار غواړي
 اوبشکې مې سترگو کې دنده شوې نو بوی بې نشم
 د چاله غم گرېوان ته رانه لار غواړي

باده ! ملگری شه وږخ له هغه باده سره
 نه روڼو کې مينه چې پالي مې لږ هېواد سره
 د پکتيا غرو ڼونه ورتېر شه د خړخي زندان ته
 نه مارد زړه رازونه يوسه له فرلاده سره

هلمته زندان کې دولهن په ميانو باندي
 د دين دشعبي په مرستو پتنگان باندې

توبوخي موکي داستوگنو سلامونه وايه

د پاکی ميني بيرسو ليونيانو باندې

—

هلمتر مالالي ته هر داپيغام ورسوه
دهاجري خبرې يوسلام ورسوه
د کاميابۍ په لوري يوز دى وارخطاچي نشي
ورته پشکتن د سپرو شونډ وانعام ورسوه

—

۱۳۶۵ / ۲ / ۲ کاباينې، بيا پرکالونې

شپې نه لاسن کبر

مسافر پروت يم په بل وطن کې
بلبلان خونده کړي پخپل حېموني کې
شروندي په يادو د خپل وطن د مې
وايم وطن به په ځنکدن کې

۶۳ / ۱۱ / ۲۳ افغان کالونې

سپيني واري اوسري ٿيڻ

په وطن کي مڃي نن جوڀي زلزلې ڏيڻ
سپيني واري ڏيڻ شهيد پوښوڻ دي

...

خوږ ڏيڻو خدائي دشمنو وطن اور کړي
خوږ ڀي پتو وطن پلور جوږ پيغور کړي
خوږ ډولبو غلامانو سورا وکړي
په هر کور ځي چې د ظلم نفس خور کړي

له ښارونو جوږي شوې هديرې دي
سپيني واري ڏيڻ شهيد پوښوڻ دي

هېواد وال مې پڼرې خواره واره شول
 څوك خوراك د سره څټك او د لاره شول
 څوك د سره وخت جيلونو كې او سېري
 څوك ككباب په سره لمبو د تناره شول

څه تاريخ دى څه يادگار څه خاطري دى
 سپينې واورې د شهيد په وينو سري دي

...

نزدگران وطن هر كړو كې جوړ ماته دى
 د خونې پر ځاى حاكم پر مونه غم دى
 د يخه او د گرمې پروا يې نشته
 ځوان غازي مې درېمنه پانگه اړم دى

پرې د پاسه د كوليو شيكړې دى
 سپينې واورې د شهيد په وينو سري دي

...

پاك قرآن په پاك جومات كې لولپه شو
 نړۍ تاريخ مې په هرات كې لولپه شو
 د پكتيا خټكې يونمې ايرې شوې
 نړۍ او ځوان هزاره جات كې لولپه شو

د غم لري په وطن مو راخوري ديمه
سپيني واورې دشهيد په وينو سري دي

...

واورې اورې، خو گولي هم ورسړي دي
سور موسم دي، خو گرمي هم ورسړي دي
پاغونډو په حاي نياپام بمونه اوړي مې
که باران شته، خو بزله هم ورسړي دي
د غمازي د وينو جوړې خواړې ديمه
سپيني واورې دشهيد په وينو سري دي

...

د کړسپو قطبي خړس راوستل کورته
اوس که نړوي، نو شي تېنگ دې د حق زوږ ته
چې دروس لمنې ونيو په لاس کې
يو په بل پسې وځي د دوزخ اور ته
په تا نکونو بي نن بلې سري لمبې دي
سپيني واورې دشهيد په وينو سري دي

...

ميرني حوانان پري خيٽري پروانگري
 طوبى تندي پري تيريري پروانگري
 له دڻمن نه پي د تپنتي لارده ورکه
 سه اورو نه پري وديريه پروانگري
 په هرلوري د تکبير ناري سوري دي
 سڀني واري د شهيد په وينو سري دي

...

د بري په لوري يون دي وطنوالو
 بس خوش شرط يي پوستان کي وطنوالو
 کليابي ده په يوالي کي نغښتي
 نو پکار ملي تهون دي وطنوالو
 د غروال د غمجن زمره دا انديښني دي
 سڀني واري د شهيد په وينو سري دي

۱۳۶۵/۹/۱۷ کابينه

د «گرځي راگرځي پکي» د شاعري په لړ کې

پسرنۍ وږې

«خيال مې صحرا ده برېښه گرځي راگرځي پکي»
بس يو مينه لرونه گرځي راگرځي پکي

د زړه په غولي مې د غم رسلي بيا پندې دي
توره تياره ده دېره گۍ گرځي راگرځي پکي
د خيال مارغه مې خدای خبر چې کومې خوا بياي
د فیل چاودۍ توکۍ گرځي راگرځي پکي
خزان وهلې باغ د بيا غوړېدو طمع لري
خولا تو او سره سرې سيلۍ گرځي راگرځي پکي
دا چې ژوندۍ يمه ژوندۍ اميد په زړه کې لرم
پته رڼا د خپلواکه گرځي راگرځي پکي

وطن مې لوتې لوتې پروت دی د ظالم د لاسه
 د سرو کولیر سره بله گرځي راگرځي پکې
 د خدايي د مينې پټنگان په سرو لمبو گديري
 د حق ميدان دی سرې سپر غي گرځي راگرځي پکې
 لوی انرمايښت د لوی خدای د خوشالي له پاره
 ځکه پتمنې لکړي گرځي راگرځي پکې
 چې هېڅ زور کيرته په هېڅ خوت کې تېته شوي نه
 د ابدالي غيړت پکړي گرځي راگرځي پکې
 داو د سرو فو و هل کيږي د ناموس له پاره
 يو ارزو د ورو د غلوي گرځي راگرځي پکې
 بری نږدې دی د اميد غرقه به کل شي آخر
 خويندې وږې پر لڼه گرځي راگرځي پکې
 نن که د سرو د لاسه سرې ويني بهيني زما
 توپاني شوي يې بيرته گرځي راگرځي پکې
 سبا به سره به سرو لمبو کې د خپل ځان سوځيږي
 دا خاطر مې پروت گرځي راگرځي پکې

«مه پوښته» دمشاعري په لړکي

دتکبير چيغې

«ورک حواس و ورکو دستم له زوړمه پوښته»

لوتې لوتې سپروت دی ما د پلار له کورمه پوښته
سره شفق ته کوره ترجمان مې د سره وینو دی

اوسنکو ته یې گوړه د زړه حال له مړمه پوښته
د وړي په مورچل کې د نیپام د بم خوماک شولو

خو د حق سنگر کې له خپل ورکه ورومه پوښته
خوک چې گران وطن یې د ظالم په اورلو خړه شو

مه پوښته داخلک د دوزخ له اورمه پوښته
حال مې که زبون دی، خوايمان مې پیاوړې دی

سره سکروته کوره دایرو او سکوره مه پوښته
نن چې نړیوال گوتنه په غاښ هک جیران پاتې دي

عنم نه یې کورمه له اوږده او پسوړمه پوښته

پاتې په یادگار مې دایرو بې مثله خلی دی

مین د اسلام او د وطن هر گوره مه پوښته
ماد سر په بیه قطبي خرس په گوند وکړی دی

هکوره قرباني مې دنده حال مې نور مې پوښته
دا د حق اواز دی چې نړۍ کې انگازې کوي

چيغې د تکبیر مې د غازي له شوره مې پوښته
خدای ستر چې کړې مې وعده ده پې ولایه

سر ترې غوڅوم نور مې له سر او توره مې پوښته
هرې به منزل ته اغا چې کوم اولس کې وي
مې پوښته غرواله ! له نفاق، پېغور مې پوښته

۱۳۶۹ / ۲ / ۲۹ لک بېلگه

ثوند راته سوره اور شو سړې سکرو تي شو
غردگران وطنې کو تي سکرو تي شو
سړې وینې بهیروي په تویونو کې
حکله طبیعت مې ورته ختی شو

۱۳۶۲ / ۱۲ / ۵ افغان کالونی

زما تره زور شهلت پرياد

دقهرمان شهيد اکبر خان پرياد

په ننگ غيړت دې کړي فخر افغان شهيد ه

له سرتېرشوې اکبر خان شهيد ه

د پکتيا غرو کې زلزلې جوړې دي
ستا له سرو وينونه ويايي جوړې دي
ددین د بښمن نه لاره ورکړه شول
په غرو غوکې يې نارې جوړې دي
د تکبير غږ دې لږدوي ځمکه آسمان شهيد ه

له سرو تېرشوې اکبر خان شهيد ه

تا پخپل دين او وطن ننگ کړی دی
وطن دې کفر باندې تنگ کړی دی

د دوزخ اود ته دې ليرې دي د سېر
په څو سترگه چې تا غورځنګ کړی دی
قوي دې عزم اړاده وه ټينګ ايمان شهيد ه
له سره تېر شوي اکبر خان شهيد ه

ته ځوان وطن ته د خلاصون زيری شوي
دتودي شپې د سباون زيری شوي
لورې اورا په درباندي فخر کړي
د مسلمان د ژوندون زيری شوي
هر به مېنشي خړچي پاييم په جهان شهيد ه

له سره تېر شوي اکبر خان شهيد ه

څوک چې شهيد شي د اسلام په نامه
يا چې سرود کړي دخپل قام په نامه
د وينو څاڅکي يې دنا را ولي
چې شي قربان د ستر مرمر په نامه
ود خنجر جوړ شي د تاريخ ستر قهرمان شهيد ه

له سره تېر شوي اکبر خان شهيد ه

ستاله غيوت دك زږك نه قربان
 ستاله يټم واره بجي د نه قربان
 چپ د دښمن په سنگرونو خيژي
 په دين مين داسې نرمري نه قربان
 ستا پاكي ويني به دښمن ته شي ترپا شهيد
 له سره تېر شوي اکبر خان شهيد

د زړه توغې نور البصر شهيد
 د پښتني مور د زړه سر شهيد
 د پاك ايمان د عقېدې له پاره
 غلبيل غلبيل دې شرعيگر شهيد
 سته مبارك دې د جنت حوري غلام شهيد

له سره تېر شوي اکبر خان شهيد

ستاد سنگر هرير غازي ته سلام
 خزان عباد تنكي حليمي ته سلام
 چپ يې سپنه دښمن ته دال نيولي
 د وطن دغه ميرني ته سلام
 غروال دې غم کي ځر خوي خيري گريوان شهيد

له سره تېر شوي اکبر خان شهيد

لنډه ۱۲۹۵/۱۱/۲۴

د وطن ترانه

توره مویه لاس کې ټول له خپل وطن قربان یو

موږ مسلمانان یو موږ مسلمانان یو

دا زموږ گلشن وطن

دا زموږ عدن وطن

دا زموږ ختن وطن

دا زموږ ختن وطن

سربه ترینه جار کړو که واره یو که خزانان یو

موږ مسلمانان یو موږ مسلمانان یو

نه پرېږن دو غدار دلمته

نه پرېږن دو بدکار دلمته

کم ستړیو بیدار دلمته

کم ستړیو بیدار دلمته

تیره چلوه، تل، سربسندونکی افغانان یو
موز سلمانان یو موز سلمانان یو

—
موز به آزادي غواړو
موز به خپلواکي غواړو
ورکه خانخاني غواړو
ورکه خانخاني غواړو

دا مودی مرام د خپل پېشوا په لار روان یو^(ص)
موز سلمانان یو موز سلمانان یو

—
بنکلی دی مرام نر موز
بنکلی دی انجار نر موز
دغه دی پیغام نر موز
دغه دی پیغام نر موز

سراو مال نه تیر یو موز د دې خاوري پچیا یو
موز سلمانان یو موز سلمانان یو

نن که در په دریو موب

نن که مات و ذریو موب

تول نر خمي خيگر یو موب

تول نر خمي خيگر یو موب

دامودی باور چې بريالي په هر میدان یو

موبز مسلمانان یو موبز مسلمانان یو

موبز د خدای قانون غواړو

خپل دینمن زبون غواړو

مین پيوستون غواړو

مین پيوستون غواړو

لوی واره غرواله ! د تاریخ قهرمانان یو

موبز مسلمانان یو موبز مسلمانان یو

۱۳۶۴ / ۲ / ۱۶

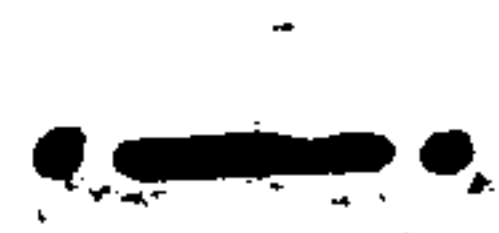
افغان کالوني

دولت ترانه

مروسان به تربنه باسودا وطن نرمونه دی
د سرو گلونو بیکلی گلشن نرمونه دی

داغرونه، داغونه چې نرمون به وینو سړی
سوندیری سرو لمبو کی قول پراته په تناره دی
گلگون په خپلو وینو سور کفن نرمونه دی
د سرو گلونو باغ بیکلی گلشن نرمونه دی

نارې دی تکپرونه دی لرزینې سنگرونه
خو امانو دی وروړی قراڼی ته دی سرونه
په وینو به یې ساتو دامکن نرمونه دی
د سرو گلونو باغ بیکلی گلشن نرمونه دی

موند نه پر پیدو وطن کی که خلقیا که پر چمیان دی

وطن يې دى خړخ كړې دوى د بل چا علامادي
ددې وطن استوگن مرد او زن زموږه د نه
د سرو گلونو باغ ښكلې گلشن زموږه دى

—

چې خولن وي مسلمان وي په وطن ددكوي سر
خپل خان قربانوي دښمن نه پريږدى سنگر
په دين او په وطن باندې مين زموږه دى
د سرو گلونو باغ ښكلې گلشن زموږه دى

—

سرو نه نذرانه شه د وطن په پاكه مينه
خپلواك شه وندون له پاره صدقه شه د تن وينه
غرواله ! دا وينا دغه گفتن زموږه دى
د سرو گلونو باغ ښكلې گلشن زموږه دى

—

۳۰ / ۱ / ۱۳۶۶ بهار كالونى

د حق ميدان

چې له مرگ ځنې ویرمې پښتون نه دی

په دشمن چې دوکه کیږي پښتون نه دی

پښتون نه دی چې د بل لاس لاندې ژوند کړي

چې له سر نه ، نه تیرېږي پښتون نه دی

پښتون تل د خدای په مینه باندې مستوي^(۲۰)

چې په بل لور روانېږي پښتون نه دی

په پښتون زړه کې به مینه د اسلام وي

له خپل دين نه چې ستیږي پښتون نه دی

چې پښتون وي وطن په منگ مين وي

په وطن چې نه خوږیږي پښتون نه دی

له پښتون سره به غم د خپل اولس وي

له خپل قام نه چې بیلېږي پښتون نه دی

پښتون ځوان د حق میدان کې تلولاړ وي

چې پټنه قس بانېږي پښتون نه دی

دا شرط نه ده چې خبرې په پښتو کړي

چې د بل په خوله غږیږي پښتون نه دی

له غريال سر به تل د پښتون غموي

که پښتون به ترې هيري پښتون نه دي

۱۳۶۲ / ۷ / ۴

بر تاکال

عسکر هغه دی چې سر قربان کړي

د حق په لار کې راتول خو انان کړي

مینه د حق یې دومه عالمی وي

چې په دې مینه خو خپل خان کړي

۱۳۶۲ / ۱۲ / ۵ - افغاس کالونی

په زړه مې بلې د غم لښې د یو

د پاسه پندوي پرې اندیښنې دي

د چا له لاسه داسې کړیږم

د چا له لورې داکشالې دي

۱۳۶۲ / ۱۲ / ۵ - افغاس کالونی

د آزادۍ په مینه

د دین په مینه د وطن د آزادۍ په مینه

د اسلامي افغانستان د خپلواکۍ په مینه

سرهغه سړی چې یې چاته تیتیدل نه وې^{نه}

بستل شوی وی د خپل خدای د بندګر^(۲۰) په مینه

بنده هغه دی چې د ژوند له پاره ژوند تیروي

د خدای (ع) بنده به ژوند کوي د سرهغه په مینه

د خپل وجود په پاکو وینوې سنگر چې رنگ کړ

د دې هېواد د هر یو فرد د سوکالۍ په مینه

چې ابدې ژوندون گټي د قربانۍ په بدل

سړی قربان شي د دې لویې قربانۍ په مینه

گوندې داسې شي قبول د لوی الله په درې

پرو تيم سنگر کې حکم نه د سرانۍ په مینه

غرواله! سړ چې د رکوي د خبر پروا نه کوه

سړ وړکوي شي د راتلونکې نړۍ په مینه

دورسپ

پکې سوزیږي مې ټي خوري ماشوما عالمه
د ظلم اوږدی لگیدلی په افغان عالمه

-۵-

نرما د ژوند د دنیاګه خونه و بجاره شولسه
نرما د مېنې لویشته لویشته همکه شاره شوله
نرما په غرونو ځنگلونو باندې اوږ پورې شو
په دې وحشت مې لرغونې خونه لتاره شوله
پرې اوږ پورې د بونو سور باران عالمه
د ظلم اوږدی لگیدلی په افغان عالمه

-۵-

نرما وطن نه نن د اوږد یوه بټۍ خبره ده
په غره او سمه د کولیسو سره بزله جوړه ده
وطن تبا شوی د ظالمو سره وحشت د لاسه
بس د سیمه د گران وطن د تبا ټپه جوړه ده
په دې بټۍ کې نینې کیږي انسانا عالمه
د ظلم اوږدی لگیدلی په افغان عالمه

زما وطن کې نن د وینو سیلابونه جوړ دي
 له پاکو وینو د شهیدې توپانونه جوړ دي
 د وطن کافي بوتي سرم دي د بچو پوړینو
 هر سینه کې د غمونو سرم داغونه جوړ دي
 راته جوړ شوی خپل وطن نه دی زندا عالمه
 د ظلم او دى لگیدلى په افغان عالمه

-۵-

زما حُرّانان مې دي د حق په سنگرو کې پراته
 لکه زمریان دي د وطن په دنگو غرو کې پراته
 چاله وطن نه گډې وکړې ترې وطن پاتې شو
 لالهاند گرځي په پرديو وطنو کې پراته
 چې پرې راغلى دی د تورې شپې دورا عالمه
 د ظلم او دى لگیدلى په افغان عالمه

-۵-

د دین په مینه په سنگر کې پټنگان جنگیوري
 د ستر هدف له پاره غرونو کې زمریان جنگیوري
 له سرم تېر دي، خو غلام د چا کیدلى نشي
 هر مجاهد مې دی د بدر پهلوان جنگیوري

قوي موعزمر، اراده ده تېنگ ايا عالمه
د ظلم اوردي لگيدلى په افغان عالمه

-۵-

تاريخ شاهد دى زما قامرڅوك ايل كولى نشي
په دسيسواو بنډگويي ښكيل كولى نشي
دامغه قامردى چې دشمن تل ترې زبون تللى دى
هار د سكر د تېوڅوك دخان اميل كولى نشي
په ټول عالم كې يې وركړى امتحان عالمه
د ظلم اوردي لگيدلى په افغان عالمه

-۶-

نن كه په سرو بېوف وړا شواو وړانيزي پسې
يا دخوانانو ككړى دي چې ژدينيه پسې
نن كه په سرو وينو كې غري حسيني سرونه
يا كه وطن مې كنډواله باندي بدليږي پسې
خو په روسانو هم تنگ شوى لوى جهان عالمه
د ظلم اوردي لگيدلى په افغان عالمه

-۵-

د مجاهد د تکبیر چیغې چې جهان لمر وختیږي
د حق مارچي لاندې د خپلې دینې لږږي

د خداي د مینې پټنګان په سرو لمبو ګډیږي
د توري خړپې هر سنگ او هر ميد لږږي

په تول عالم کې هر سوا کرل سر وړ سيا عالمه
د ظلم اوړدی لګیدلی په افغان عالمه
-۵-

د خداي بنده د بندګانو بندګي نه مني
د بل تر لاس لاندې بې پټه نږدګي نه مني
افغان آزاد - دی پيدا شوی تل آزاد به اوسي
سروړ کوي شي، خود سر خمیدګي نه مني

د آزادي په مینه تېر دی له خپل خا عالمه
د ظلم اوړدی لګیدلی په افغان عالمه
-۵-

غږ والې! سرچي وړکوي له هغه سر نه قربان
چې په سرو وینو وي کلک و هغه سنگ نه قربان

وینه د تن چې وړکوي د خپل وطن پر مینه
چې په ګرکيو وي غلبیل هغه تېر نه قربان

نړه هر داسې ستر مقام یم په اړه عالمه

د ظلم او ستم لگیدلی په افغان عالمه

-۵-

۱۸ / ۹ / ۱۳۶۶ کبکین

په خه به خوښ شم آرام به خه کرم

چې کړان وطن دی له خه پاتې

شپه نیمه تېره ده نیمه پاتې

اوښکې په مخ مې چې دي راماتې

—————

نرمون د ژوند د سرنوشت او سبارو فیصله (۱)

د نن سبا د فیصله ده د پرون فیصله

د چا په زور او په نیونک د فیصله کله شي

د نړۍ ملت، د نړۍ قیام او نړۍ باخون فیصله

(۱) د شهرت لگول د فیصلو د قطعولو په لیکو

داستاد خلیلی چ یار

پریتویو ستوری دادب د آسمان پریتو

کلی د لاله زار د فریو می د بوستا پریتو

نه به وی رنایا دادب به محفلونو کپ

خسراغ داغجن د گل غونډه او پوښ پریتو

گل و تکیډلی د کابل د غره لڼو کپ

خدا به د غره گل می شه په دښت بیا با پریتو

من بی هرکلی ته د با کرام توتیا و نلی دی

لال د بدخشان چې ی تر شنگ در حمان پریتو

تندرؤ ، توپان و درو می و شي لښکرونه

غزو د پولاو د قلم له میدان پریتو

اودی ورو ورو د دښمن په کور سگرونه و

ننگ چې و غیبت چې و نښه انسانا پریتو

وینه کي پی مینه د وطن په غور ځنگونو وه
نن د حق د لارې یو غازی سخندان پریوتو

مینه د اقبال او د خورشید وړاندې ښکلی شوه
د لارې یو غازی سخندان پریوتو

اوسنکې د مجروح او د غمخور به ولې نه شاخي

څنگ کې ملکړی نو سپاهی د کلوان پریوتو

هېڅه خو نه ما په خوښه غم درې او کوی و نه وي

غیر د خلیلي وړاندې بل یو ارمان پریوتو

بڼه دې جهان په چې استاد جا بدلی کړي

پرمخې له لاسه د غروال قلمدان پریوتو

۱۳۶۶/۳/۹

په پښتو ژبه

په پښتو ژبه

خدایه وړانده کړه د غمخور ځنگونو

چې شي ختم د لارې د افسر یادونه

د ختم د لارې د افسر یادونه

د ختم د لارې د افسر یادونه

۱۸/۱۲/۶۲ افغانستان کالونی

د مجاهد سپوږمې شهادت په یاد

بیا ې پورته شول له خولې نه فریادونه

خه ناتاری، خه غوغاده خه ویرونه

د آسمان لمنې سرې شولې په وینو

راوړیږي له آسمان نه تندرونه

د سپوږمې په شهادت ې کولې پرې شوې

لږه مېر شول د یحیی درانده غمرونه

بیا به هغه راکت څوک په اوږه کیږدي

چې سپوږمې پرې سوزول شولې تانکونه

بیا به هغه داشکه کړي څوک فعاله

چې سپوږمې کړل پرې غلبیل د ښمن زړونه

بیا به هغه گروپ ته څوک قومانده وکړي

چې سپوږمې پرې ماتول سخت سنگرونه

بيا به هغه خزانان خوك په يوه خوله كړي

چې سپوږمې به ترېنه جوړكړل كئارونه

بيا به هغه مورچې خوك كاندي راټينگې

چې سپوږمې پرې تېرول مياشتې كلونه

بيا به هغه مورچې لاړې ته كور يې

خوك به وي چې ترينه ښكل كاندي لا سونه

بيا به هغه پلار د چا په مينه پايې

خوك به وي چې پلار خای كاندي حقونه

بيا به هغه ياي چې ته خان سينكار كړي

خوك به وي چې باندي و كاندي نازونه

بيا به هغه وږ په چا باندي ناز يري

خوك ترې چې وږ ته وږاي نازونه

بيا به هغه خور د چا په نامه وياړي

خوك به وي چې بي قبول كړي سلامونه

بيا به هغه مېرچانه وسله وركړي

خوك به راوړي د سنگر نه پيغامونه

بيا به داسې موږ پيدا د چا په كور شي

چې پيدا شي ترې سپوږمې په شان مېړونه

بيابه داسې پيلان په حڪور قلمبر كې پيدا شخه

چې نصيب يې شي داتغې داو بيا پوهنه

په منگلو كې به داسې ځوان وي چيرې

چې پوره كړي د سپوږمي تاند ارمانونه

په مټ سنگس كې كافي بوټي تارا سيمه

خدا به مړ راولې بيا داسې وختونه

په دنيا كې د ژوند يو افتخار دے

په بربخ كې كاندي فخر پرې قبرونه

په وطن كې كه خو ندر سپوږمي پيدا شي

راژوندي به شي د تېر وخت تاريخونه

وياړې وياړې د پكتيا لودو شرورو

په نامه مو وركوي ځوانان سرو نه

ستا ور شوده هديره د دښمنانو

نرغسي نه شي درو سانو قدمونه

هر يو ځوان ستا دى سپوږمي اندېښنه مكره

دښمنانو نه به پورته كړي گردونه

هر يو ځوان دې پهلوان د زمانې دى

په دښمن كړي د پولاو وگزارونه

دشيد هويين مرڻاڻڪي به هير ڪري
 سرهين ڪيلاڪ ته د سرو رينو سيلابونه
 اي دقير خاودو خدائڻ روي ۾ پوري
 خاودو نڪري د سپوڙي سپين سرونڊونه
 توڙي ڄني پي ڪرڊ ڄني چيڙي نه ڪري
 خراب نه ڪري سپينه خوله کي سپين غلبنو
 نور ۾ سترگي پي خرابي ڏهنه، نه شي
 سالم ساقڻ له غيڙه وڌ هڏونه
 د خيل دين ۾ مينه سرور ڪرڻ غرواله !
 جي تاريخ کي دي شي باقي ياد ڪارونه

۱۹ / ۱۰ / ۶۳

افغان ڪالوني

پکٽيا ۾ وينو بيا تڪه سره شڪر
 اور پکي بل دي يوه لبه شڪر
 چيغي سور ۾ دي، دحق ناري دي
 ۾ ملڪدان بيا توره شڪه شوه

۳ / ۱ / ۶۳، اتحاد فست

اورپوري شو "د قصيدو په لړ کې"

اورپوري شو

نرما د زړه په ارمانونو باندې اورپورې شو

د گران وطن په غرو مرغونو باندې اورپورې شو

سپرليخه ! چيرې په بلديار کې ځاي لټوه

نرما د مينې په باغونو باندې اورپورې شو

نرما د باغ غونډه لا گل نه وې چه ورژيدې

د خولې ماليار په اميدونو باندې اورپورې شو

د سره بنکيلاک د سره وحشت سيلې پرکوالوې

د گل، بلبل پټو رازونو باندې اورپورې شو

لکه د شور کودتاي بهار وسوځار .

داسې په ډېرو بهارونو باندې اورپورې شو

پنځمان اوس هغه پغمان ندي مېلې نشته پکې

اوردي ، لوگي ميله ځايونو باندې اورپورې شو

د ګل غونډۍ په ميله ځای کې نن خپلې مېشته دي
دارغوان نښايسته گلونو باندې اوږپورې شو

چې هر سپر لـ به يې کوچيانو نندارې کولې
نن مې په هغو ايلېندونو باندې اوږپورې شو
چې ماز د يگس به پرې د خوږو زړونو دمه کېده
په هغو لارو ګوډرونو باندې اوږپورې شو

چې د نړۍ ټول سيلانيان به نندارو ته ورتلل
زما د باميان په تاريخونو باندې اوږپورې شو
چې په نړۍ کې يې مثال دېها، نه و چيرته
د بدخشان په سرو لالونو باندې اوږپورې شو

چې هر نښتري د آسمان سره رازونه ل لرل
نن د پکتيا په ځنگلونو باندې اوږپورې شو
چې يې د الله اکبر ناره اوچته کړله
نور د کابل په زلمو، جوڼو باندې اوږپورې شو

چې په شغلوي د دنيا تيارې روښانه کړلې
په هغه مودې د ښارونو باندې اوږپورې شو
د حق آواز يې چې د هند بستګدې وړانې کړلې
د بت شکن په يادگارونو باندې اوږپورې شو

د میرویس خان په درانده کوټې نن ایرې پرتې یې
 د احمد شاه په عظمتونو باندې اوږدې شو
 د لویو ګردښتې او بیدیاوې وایو و سوجیدې
 د منکر هار لمر تر داسکونو باندې اوږدې شو
 نرېنچ، فراه په سرو لمبو کې وڅې شپې تېروي
 هر دهرات په منارونو باندې اوږدې شو
 تخت هستم د کمونستو تر برغل لاندې دی
 د جارجم په مکانونو باندې اوږدې شو
 چې شوراو زوی به یې د تېن تاریخ قصې کولې
 د هندو ګش په اېشارونو باندې اوږدې شو
 چې د وطن د ښمن به لار پکې ورکه کړله
 نن مې په هغو کږ لیچونو باندې اوږدې شو
 چې په خپو کې به یې هیلو غوږ ځنګونه کول
 هغو سیندونو، دریایونو باندې اوږدې شو
 خړو وطنفرو شو د وطن هستي له منځه یووړه
 لوږه شلمه د غیرتونو باندې اوږدې شو
 د حق نارو به یې له خوبه چې ویده پاڅول
 د خدای په پاکو جوماتونو باندې اوږدې شو

د روحانيونو شايعو مڃني وسو ٿي
د شهيدانو په قبرونو باندې اوڀري ٿو

جي هر ښاري د بابا د راتلونو لار څارل
د ښارنو په آهونو باندې اوڀري ٿو
مدرسي وږي شوي تعليم وږي ختم شول
جي وطن په مکتبونو باندې اوڀري ٿو

کروندې وږي شوي بزگر د توپ او بم خوراک ٿو
په هر سیدلو درمندونو باندې اوڀري ٿو

د منورو، بښورو سټي وږي ٿي
د بښورو وږي ٿي بښورو باندې اوڀري ٿو

ويښي د زړونو مو د اوښکو په ټټو بهيږي
هر په شلیدلو کړي پوښو باندې اوڀري ٿو

شاعران ناست دي لاس تر زړې، نوبه څه وليکي
جي بي په ماتو قلمونو باندې اوڀري ٿو

د خدای دربار کې مودعز دعا نه قبلېږي
د دعا کوونکو په لاسونو باندې اوڀري ٿو

هر څه کې اوږدې مړې پلبي دي دنيا او راخيستی
اوږد نه اوږي په اوږونو باندې اوڀري ٿو

داد شهيد د پاكوينو د سرخه نښه ده

كه د آسمان په شفقتونو باندې اورپورې شو

خوك چپه دين باندې مين وي په دين سرور كې

د دين په مينه په سرونو باندې اورپورې شو

سبامې نيت دى چې د نوى كورونه وسوځوم

خير دى كه نن زما كورونو باندې اورپورې شو

نارود الله اكبر د بنمن نه لار وركه كړه

همه يې باطلو سنگرونو باندې اورپورې شو

غازيان ترې تاو دي پخپل كور كې بنديوان پراته دي

چې بې شوبلو او ټانكونو باندې اورپورې شو

زما وطن د زموږ ځله ده زمريان زيسوي

ځكه دروس سپكو مريونو باندې اورپورې شو

خلقي، پرچم هم له دې اورځي روغ پاتې شول

همه يې په خوږه هم ځانونو باندې اورپورې شو

چې هره زمان يې مخالف وله رواجه ځښي

ځكه باطلو فرهنگونو باندې اورپورې شو

شوكي خپل شاګرد مردار كړ په مزاره لار لار

همه يې ناولو پلاننو باندې اورپورې شو

دغه دغموړځې به تيرې شي خوښي به راشي

نن د مسکرو په محلو نو باندې اوږپورې شو

بريښنف مره شو اندرو پوف وږسې کډوکه

دچرنيکو تشوف کړونو باندې اوږپورې شو

اوس گربه چوک دگروې پشاخيزې وکړي

وخت ترېنه تير دی په وختونو باندې اوږد شو

ننگيال ملت ادوحدت رسې محکمه نيسه

په خانغاڼه کې مو په خونو باندې اوږپورې شو

د يو وحدت په هيله سا راځي چليږي خدايېرو

نود مې هډو کو اوږگونو باندې اوږپورې شو

چوک، منصبې پکار نه دی اتحاد غواړمه

اوس په چوکيو، منصبونو باندې اوږپورې شو

هرڅه له يو مخې سوځيږي لولپه شو وطن

حک غرواله! ستا شعرونو باندې اوږپورې شو

۱۳۶۳ / ۱۲ / ۲۴

بساور افغان کالو

قطعات

دعقرب میاشت ووه شپیتیم کل و
دغرمشپې وړخې دغرمهال و
عامرقتل جبر و په کندهار کې
تالان ککړ شوی په دین او مال و

۲۲ / ۱۰ / ۱۳۶۲ افغان کلونې

دخدای حج حکمت دی دخدای قدرت دی
یوخوا رحمت دی بلخوا وحشت دی
خه چې روان دي ، خه چې پېښیږي
دایې عزت دی ، دایې ذلت دے

۲۲ / ۱۰ / ۱۳۶۲ افغان کلونې

کله راحت وي ، کله زحمت وي
کله عزت وي ، کله ذلت وي
کله خندا وي ، کله ژړا وي
تل او مدام به دخدای قدرت وي

۲۲ / ۱۰ / ۱۳۶۲ افغان کلونې

د چاستو کونډ او ښکړود روان دی
 څوک په مینه باندې مست د خپل جانان دی
 چا د دین په مینه خاورې کرل سرونه
 څوک باغي له خپل خالق له خپل سبحان دي

۱۳۶۳ / ۲ / ۵ افغاني کالونې

غردې هرې خواته فریادونه دي
 ظلمې د وحشت دی کړاوونه دي
 ځوان د پښتانه پروت په سنگر کې دی
 جرړې یې نارې د یو تکبیرونه دي

۱۳۶۳ / ۱۱ / ۲۲ افغاني کالونې

نارې سورې دي غرو د پکتیا کې
 د بري غرنو دی په هرو خوا کې
 د ښمن د تینې لورې وړک کړی
 ځوانان ترې تاو دي په پکتیکا کې

۱۳۶۳ / ۱۲ / ۵ افغاني کالونې

شهید قربان شرد دین په مینه
 سنگرې سرې دي په پاکه وینه
 چې د وطن په مینه جنگیږي
 داسې ځوانان دي مولا لرینه

